

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Mowa ministra Becka

(g) Dwudniowe obrady sejmowej komisji spraw zagranicznych dały kierownikowi naszej polityki zagranicznej sposobność do oświecenia przed forum zarówno polskiej jak i międzynarodowej opinii, jaka jest linia tej polityki i jakie jej drogi.

W tym fakcie przerwania bardzo już długiego okresu milczenia leży główne znaczenie exposé min. Becka, gdyż — jak to podkreślił w dyskusji jeden z posłów — kontakt naszej dyplomacji z opinią jest bardzo niedostateczny. To zaś podsyca właśnie te liczne przeciw Polsce kampanie i polemiki, o których wspominał także p. minister.

Głównym i najobszerniej omówionym tematem exposé był stosunek Polski do akcji Ligi Narodów w konflikcie włosko-abisyńskim. Dało to p. ministrowi sposobność do sprecyzowania naszej roli w Europie, w szczególności do wyrażenia wiary w zgodność polityki kontynentalnej Anglii z interesami Polski.

Znalazły się przytem słusznie słowa dezaprobatory dla metod dyplomatycznych, kierujących się sympatjami lub antypatjami do form ustrojowych poszczególnych państw. Zarazem zaś podkreślono, że wyrażenie stosunek przyjaźni, jaką Polska żywi wobec Włoch.

Obszerny ustęp poświęcił min. Beck wyrażaniu, że polityka polska idzie systemem stosowania „drog prostych, jasnych i niekomplikowanych”, poszukiwania „elementów konstruktywnych a realnych”, podpisywania układów „poto, aby dotrzymać”. Z tych ogólników sformułował, jeśli się je rzuci na płaszczyźnie aktualnej rzeczywistości politycznej, można wysnuć cały szereg wniosków, rozpraszających różne mgławice, jakie dokola celów naszej polityki porosnuwano.

Nasuwa się jednak kwestja tej własnie „jasności”. Ileż to trudnień i zaoczeń w naszych stosunkach z zagranicą wynikało właśnie stąd, że tego rodzaju choćby nawet tak ogólne wyjaśnienia, jak one, są przez naszą politykę zagraniczną stosowane nader rzadko.

W sposób dokładniej sprecyzowany mówił min. Beck tylko o dwóch państwach — Litwie i Czechosłowacji, w stosunku do których z nich zaznaczając ewentualną możliwość akcji specjalnej ze strony Polski, gdyby nadal popierała terrorystów ukraińskich, do drugiego zaś zwracając słowa stanowcze, jeśli chodzi o poszanowanie praw naszej mniejszości, ale nie uchylając się od porozumienia na podstawie wzajemnej dobrej woli. Byłoby rzeczą bardzo pożądaną, aby ten ustęp exposé przyczynił się do poprawienia stosunków polsko-czechskich.

Szereg ważnych problemów, po miniętych w exposé, nie został rozświetlony także i w toku dyskusji komisyjnej, którą cechowała naogół bladeść i wąski zasięg zainteresowań. W powtórnym przemówieniu p. ministra podnieść należy przede wszystkim, obok ustępów dotyczących szere-

Znów zajęcia z żydami Oświadczenie prof. Makowskiego przeciw oddzielnym miejscom dla żydów

Wczoraj o 12. w nowym gmachu prawników na Uniwersytecie J. P. po wykładzie prof. Piętki Polacy wezwali Żydów do zajęcia oddzielnych miejsc. Żydzi nie usłuchali wezwania i zażądali od wznoszących okrzyki legitymacji. Wskutek tego wynikła bójka, zakończona usunięciem Żydów z audytorjum.

Wobec ostatnich zajęć dziekan wydziału prawa U. J. P. prof. W. Makowski wezwał na konferencję syndyków wszystkich kursów prawa. Jak się dowiadujemy, syndycy oświadczyli, że, zdaniem ich, jedynie wyznaczenie oddzielnych miejsc Żydom zapobiegnie zajściom. Prof. Makowski odpowiedział, że to nie dałoby się pogo-

dzić z przepisami o równouprawnieniu mniejszości, a zapytany o uchwały senatu Politechniki

Strajk studentów w Paryżu na wszystkich wydziałach

PARYŻ, 17. 1. (PAT.). — Komunikat strajkowy studentów wyższych uczelni proklamował strajk na wszystkich fakultetach. Szkoły: robót publicznych, nauk politycznych, wyższych studiów handlowych i notariatu zgłosiły chęć przystąpienia do strajku protestacyjnego. Odezwy strajko-

Kłopoty amerykańskiej sprawiedliwości Egzekucja Hauptmanna wciąż odraczana

WASZYNGTON, 16. 1. (PAT.). Sąd Najwyższy odrzucił prośbę obrońców Hauptmanna o odroczenie wykonania wyroku śmierci.

Gubernator stanu New Jersey Hoffman odrzucił egzekucję Hauptmanna na 30 dni.

TRENTON, 17. 1. (PAT.). — Po oświadczeniu gubernatora Hofmana, iż stracenie Hauptmanna odroczone będzie do dni 30, prokurator generalny Wilentz oznajmił, że odroczenie to daje skazanemu co najmniej trzy miesiące życia, gdyż sędzia Tren-

chard będzie musiał ustalić nowy termin egzekucji.

NOWY JORK, 17. 1. (PAT.). Harold Keyes, detektyw na usługach obrońców Hauptmanna, oświadczył wczoraj przedstawicielom prasy, że zgromadził materiał dowodowy, który w razie rewizji procesu musi spowodować uniewinnienie Hauptmanna. Materiał ten będzie ogłoszony. Gubernator Hoffman oświadczył, że rzeczoznawca grafolog, Samuel Small, jest zdania, iż listy z żądaniem okupu nie były pisane przez Hauptmanna.

NEW JERSEY, 17. 1. (PAT.). Gubernator Hoffman oświadczył, że ma zamiar odrzucić egzekucję Hauptmanna po raz ostatni, zaznaczając, że decyzja jego nie stanowi aktu pobłażliwości ze strony władzy wykonawczej.

Żona Hauptmanna oświadczyła, że jest bardzo szczęśliwa.

Gubernator podpisał akt odroczenia dopiero dzisiaj.

Wiesć o odroczeniu egzekucji rozeszła się lotem błyskawicy wśród innych uwięzionych, którzy urządzili burzliwą demonstrację, krzycząc i waląc we drzwi.

W POWODZI PŁOTEK

NOWY JORK, 17. 1. (ATE). — Dziennik „New York American” donosi, że zagadka porwania dziecka Lindbergha została rozwiązana. Dziennik twierdzi, że gubernator Hoffman powziął decyzję w sprawie odroczenia egzekucji Hauptmanna na podstawie poufnego raportu pewnego detektywa.

Raport ten stwierdza, że dziecko Lindbergha uprowadził pewien osobnik, pochodzący z Rosji, rzekomo narodowości polskiej. Mówił on po niemiecku tym samym akcentem co Hauptmann. Miał on współpracownika. Jest to osobnik, o którym wspominał doktor Condon. Eksperti pracowali przez kilka dni nad ustaleniem pisma rzekomego sprawcy porwania dziecka Lindbergha.

Prywatny detektyw doktora Hoffmana twierdzi, że ciało dziecka, które uchodziło za zwłoki syna Lindbergha, było w istocie ciałem innego dziecka. Długość ciała była o 10 cm. większa od dziecka Lindbergha.

„New York American” zapowiada dalsze rewelacyjne szczegóły w sprawie wykrycia zabójcy dziecka Lindbergha.

Rada rodzinna nad córkami ś. p. Marszałka Piłsudskiego

Dnia 16 b. m. odbyło się na Zamku pierwsze zebranie rady rodzinnej nad małoletnimi córkami ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W skład rady rodzinnej wchodzi: p. Prezydent Rzeczypospolitej, p. Marszałkowska Aleksandra Piłsudska, pp. Kazimierz Piłsudski, Jan Piłsudski, gen. Rydz-Śmigły, gen. Kazimierz Sosnkowski, p. Walery Śla-

wek, gen. Stanisław Roupert, prezes N. I. K. P. Jakób Krzemiński i kierownik sądu grodzkiego Wacław Jaruzelski, przewodniczący rady rodzinnej z urzędu.

Na zebraniu był również obecny prezes Sądu Okręgowego p. Tadeusz Kamiński.

P. Jan Piłsudski spowodu choroby w zebraniu udziału nie wziął.

Specjalna ustawa o muzeum w Belwederze

W „Dzienniku Ustaw” ogłoszono ustawę o utworzeniu Muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze.

Zgodnie z brzmieniem tej ustawy Belweder — siedziba, miejsce pracy i zgonu Józefa Piłsudskiego, gen. Rydz-Śmigły, gen. Kazimierz Sosnkowski, p. Walery Śla-

Józefa Piłsudskiego w Belwederze, jest gromadzeniem i przechowywaniem pamiątek. Pałac Belwederki w Warszawie wraz z otaczającym go dziedzińcem i parkiem oddany zostaje w zarząd i wieczyste użytkowanie „Muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze” z obowiązkiem pieczy nad nim i przechowywania go dla potomności w stanie nienaruszonym.

Opiekę i nadzór nad „Muzeum Józefa Piłsudskiego w Belwederze” sprawuje Minister Spraw Wojskowych. Organem doradczym jego w tym zakresie będzie Rada Muzeum. Bezpośredni zarząd i kierownictwo Muzeum sprawuje dyrektor, powołany przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Radą Muzeum.

Mróz przechodzi. Dziś odwilż

Na całym obszarze Polski panowała w dniu wczorajszym pogoda chmurna z większymi rozporządzeniami w ciągu dnia. Temperatura o godz. 14 wynosiła: 5 st. w Cieszyźnie, 3 st. w Krakowie, 2 st. w Tarnobrzegu, 1 st. w Kaliszu, Łodzi, Kielcach i Zaleszczykach, 0 st. w Warszawie, Poznaniu, Bydgoszczy i Przemyśle, 1 st. mrozu w Gdyni, Białymstoku, w Brześciu n/B., Pińsku, Lublinie, Łucku, Lwowie i Tarnopolu, 2 st. w Suwałkach i Grodnie, a 4 st. w Wilnie.

Dziś: wzrost zachmurzenia aż do opadów. W dzielnicach wschodnich jeszcze mroźno. Poza to wzrost temperatury aż do odwilży. Dość silne wiatry z kierunków południowych, w górach halny.

Francja ostrzega Niemcy przed militaryzacją Nadrenji

PARYŻ, 17. 1. (PAT.). — „Le Journal” zamieszcza następującą wiadomość z Berlina: Dowiadujemy się ze źródła wiarygodnego, że ambasador francuski odwiedził w poniedziałek sekretarza stanu von Buelowa, z którym odbył dłuższą rozmowę na temat wrażeń, jakie wywołuje we francuskich kołach politycznych kampanja prasy niemieckiej w związku z rzekomym naruszeniem układów lokarneskich przez techniczne porozumienie sztabów generalnych francuskiego i angielskiego, dotyczące granic północnych i wschodnich Francji.

Według naszych informacji, ambasador usiłował dać von Buelowowi do zrozumienia, że remilitaryzacja Nadrenji może pociągnąć za sobą następstwa, co do których rząd niemiecki nie powinien być utrzymywany dłużej w nieświadomości.

Dowiadujemy się ponadto, że rząd niemiecki, nie informując o tem Francji, miał udzielić w Londynie za pośrednictwem ambasadora von Hoessa zapewnienie, iż nie myśli o remilitaryzacji lewego brzegu Renu. Wiadomość tę — kończy dziennik — której po-

twierdzenia nie zdołaliśmy uzyskać, dajemy z wszelkimi zastrzeżeniami.

ODGŁOSY W LONDYNIE

LONDYN, 17. 1. (PAT.). Cała prasa londyńska przywiązuje wielką wagę do wiadomości o ostrzeżeniu Niemiec przez Francję. W sensacyjnej formie zamieszczają pisma doniesienie o poniedziałkowej demarche amb. Francois Poncet u sekretarza stanu Buelowa, podkreślając słowa ambasadora francuskiego, że gdyby Niemcy usiłowały zmilitaryzować strefę zdemilitaryzowaną, to Francja zmuszona byłaby podjąć zarzą-

dzienia wojskowe o największej doniosłości.

„Daily Telegraph” ujawnia ponadto, że ta demarche i obawy, że Niemcy naruszają strefę zdemilitaryzowaną, zbiegają się z odrzuceniem przez Hitlera w ostatnich dniach sugestji rządu brytyjskiego, aby Niemcy zgodziły się na wzajemną poufną wymianę informacji na temat programu zbrojeń. Hitler odpowiedzieć miał — według dziennika — że Niemcy traktują tego rodzaju informacje jako naścislijszą tajemnicę i nawet ostatnio skazywały na karę śmierci kilka osób, które dopuściły się pogwałcenia tej zasady.

Śnieg na Helu leży grubą warstwą

PUCK, 17. 1. (PAT.). — Donosiliśmy o silnym opadzie śnieżnym na całym półwyspie helskim i całym wybrzeżu. Opadu takiego, jak obecny, nad polskiem morzem dawno już nie widziano.

Śnieg padał przez całą noc. Dojazd do poszczególnych osad nadmorskich możliwy jest tylko sankami. Na niektórych liniach ko-

lejowych wybrzeża musiano dokonać oczyszczenia torów

Temperatura u brzegów otwartego Bałtyku oraz na półwyspie helskim dochodzi zaledwie do 1 stopnia poniżej zera. Obfity opad śnieżny błogosławiony jest przez rolników kaszubskich, gdyż uratował zboża ozime, a z tem minęła i obawa klęski nieurodzaju.

Zaniedbanie w dziedzinie brzojeń brytyjskich Oto powód akcji pokojowej min. Hoare

Rewelacje dziennika „Morning Post”

LONDYN, 16.1. (PAT). Nawia-
zując do słynnego dziś już powie-
dzenia premiera Baldwina z dnia
10 grudnia 1935 r. w izbie gmin,
że usta jego nie zostały jeszcze
odpieczętowane i że gdyby miał
całą swobodę ruchów, to uzasa-
dnilby swą pracę w taki sposób,
że niktby przeciw rządowi nie
głosował — „Morning Post” roz-
poczyna dziś serię znamiennych
artykułów, w których zamie-
rza przedstawić niedostatecz-
ność środków obronnych Wiel-
kiej Brytanji. twierdząc, że ta-
jemnicze słowa Baldwina doty-
czyły tego właśnie wysoce ujem-
nego stanu obrony Wielkiej Br.

Powód, który skłonił sir Samu-
ela Hoare do uchyczenia się wa-
runków pokojowych leżał w u-
świadomieniu sobie, że wskutek
zaniedbania w dziedzinie brzojeń
W. Brytanja znalazła się bez do-
statecznych sił. W ciągu mniej-
więcej 15 lat poszczególne gabi-
nety rządziły w przekonaniu, że
w bliskiej przyszłości wojna nie
jest możliwa.

„Morning Post” podaje nastę-
pnie 25 punktów, w których sumary-
cznie ujawnia braki sił obron-
nych Wielkiej Brytanji. Punkty
te są następujące:

MARYNARKA

1) do czasu wojny światowej
zapasy amunicji spadły daleko
poniżej poziomu normalnej re-
zerwy, 2) nie poczyniono żad-
nych zarządzeń dla szybkiego
zwiększenia fabrykacji materia-
łów wojennych, 3) personel ma-
rynarki jest niedostateczny, 4)
Wielka Brytanja nie posiada do-
statecznych sił morskich, aby za-
bezpieczyć dostawę żywności na
wypadek wojny, 5) siła krawo-
ników i kontrtorpedowców bry-
tyjskich jest znacznie poniżej nie-
zbędnego poziomu a pancerniki
są przeważnie przestarzałe, 6)
istnieją pewne względy technicz-
ne, które pociągają za sobą na-
pewno zwłokę w budowie nowych
okrętów, 7) dostawa ropy dla
Wielkiej Brytanji znalazłaby się
na wypadek wojny w niebezpie-
czeństwie.

ARMIA

1) stan liczebny armji stał się
terytorjalnej i rezerw wynosi o-
becną 451.453 żołnierzy wobec
697.119 żołnierzy w r. 1913 czyli
nastąpiła redukcja o 245.666 żoł-
nierzy, 2) poza normalną rezer-
wą, która w chwili mobilizacji ji
zostanie powołana, jedyną rezerwą
stał armji jest armia terytorjal-
na, 3) zapasy sprzętu i ekwipu-
ku są obecnie niższe niż były od
szeregu lat, 4) wszystkie czołgi
standardowe są zużyte i przesta-
rzałe, 5) specjalne czołgi dla
współdziałania z piechotą nie są
jeszcze gotowe, 6) kawalerja i
piechota używają broni automa-
tycznej, która z punktu widzenia
nowoczesnych wymogów jest prze-
starzała, 7) armia odczuwa
znaczący brak karabinów maszyno-
wych, 8) wobec wzrostu zmecha-
nizowania, armia jest obecnie w
znacznie większym stopniu niż
dawniej zależna od importowanej
ropy, 9) istnieje poważny brak
nowoczesnych dział przeciwlotni-
czych, 10) armia stała się niedo-

„Prosto z mostu”

Ostatnio wydany nr. 3(57) tygod-
nika literacko-artystycznego „Prosto
z mostu” pod redakcją St. Piase-
ckiego, przynosi na wstępie rewela-
cyjny artykuł Jana Gwałberta-Pawli-
ńskiego i St. Kulczyńskiego, oma-
wiający na zasadzie dok-
sprawę kolejni na Kasproy Wierch.
W tymże numerze rozpoczyna re-
dakcja druk odpowiedzi na ankietę
„Prosto z mostu” p. t. „Jaką najcie-
kawszą książkę przeczytałem w r.
1935?” (J. Andrzejewskiego, W. Ba-
ka, C. Czachowskiego, K. Ilakowi-
czówny, M. Jasnorzewskiej-Pawli-
kowskiej, W. Lutosławskiego, W. Mi-
łaszewskiej, St. Niewiadomskiego, F.
A. Ossendowskiego, St. Wasylow-
skiego, T. Zielińskiego). Numer uza-
pełniają artykuły: W. Charkiewicz
„Wileński bilans zamknięcia”, Sta-
niława Miłaszewskiego „Misja i tak-
tyka”, W. Filochowskiego „Bajka”,
J. Andrzejewskiego „Szary człowiek
i sol dżem”. Poza tem jak zwykle
ciąg dalszy powieści A. Świętocho-
wskiego „Twink”, recenzje muzyczne
K. Régamey'a, z książek A. Mi-
kusińskiego, panopticon radjo St.
Piaseckiego, przegląd prasy, kronik.
Cana numeru w prenumeracie: 30
gr. Adres redakcji i administracji:
W-wa, Książka 6 m. 12-a, tel.
702-50.

statecznie wyposażona w oddzia-
ły przeciwlotnicze, 11) w całej
Anglii z wyjątkiem tak zw. wiel-
kiego Londynu niema zupełnie
zarządzeń dla obrony przeciwlot-
niczej, 12) armia terytorjalna, na
której wyłącznie polega obrona
przeciwlotnicza wewnątrz kraju,
stoi w znacznym stopniu poniżej
wymaganego stanu.

WOJSKA LOTNICZE

1) dopuszczono do tego, że siła
lotnictwa spada znacznie poniżej
poziomu oznaczającego stan nie-
bezpieczny. Przy obecnym tempie
ekspansji Niemcy posiadają bę-
dą przed marcem 1937 r. 2600 sa-
molotów bojowych, podczas gdy
Wielka Brytanja, posiadając p-
ważne zobowiązania zamorskie,
posiadać będzie wówczas najwy-
żej 2.400 maszyn, z których 1500
dla obrony wewnątrz kraju. 2) si-
ły lotnicze floty brytyjskiej są
niedostateczne, 3) inne kraje po-
czyniły już większe ułatwienie

do ekspansji niż Wielka Brytan-
ja, 4) liczba lotnisk dla celów
strategicznych jest niedostatecz-
na, 5) liczba ciężkich samolotów
niszczyielskich jest niedosta-
teczna, 6) zarządzenia, mające na
celu pobudzenie i utrzymanie roz-
woju technicznego, są niedosta-
teczne.

HOARE WRACA DO RZĄDU

LONDYN, 16.1. (PAT). Rewe-
lacje „Morning Post” stanowią
wielką sensację i są tematem dys-
kusji kół politycznych Londynu.
Wśród czynników miarodajnych
panuje przekonanie, że ujawnio-
ne już i zapowiedziane przez „Mor-
ning Post” szczegóły są całkowitą
rehabilitacją sir Samuela Hoare,
którego powrót do gabinetu stał się
tem samym nakazem moralnym.

Z kół najbardziej wiarogod-
nych korespondent P. A. T. do-
wieduje się, że powołanie sir Sa-
muela Hoare do gabinetu jest prze-
sądzone w sensie pozytywnym.

Wyjaśnienia ministra Becka

w Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu

W zakończeniu obrad komisji
odpowiadał na pytania i udzielał
wyjaśnień p. min. Beck.

LOS POLAKÓW ZAGRANICĄ

Co do losu Polaków zagranicą,
to ze strony opinji polskiej jest
to problem jednolity, natomiast
ze strony Min. Spraw Zagranicz-
nych jest on bardziej skompliko-
wany. Są sprawy ludności autoch-
tonicznej, która pozostaje poza
granicami państwa, sprawy emi-
gracji stałej i emigracji sezonowej,
a każda z nich ma inny as-
pekt prawny i polityczny. Staram
się — mówi pan minister — zbadać,
jakie trudności wynikają ze
zjawisk ogólnie - światowych, a
więc z kryzysu, czy wielkich prze-
mian ustrojowych, a gdzie znów
można podejrzewać tendencje nie-
życzliwe dla Polaków dlatego, że
są Polakami. Tam gdzie trudno-
ści powstają skutkiem siły wy-
szej, stosujemy język przyjazny,
natomiast z całej stanowczością
musimy stawić sprawę tam, gdzie
zachodzić może obawa braku do-
brej woli.

SPÓR POLSKO - CZESKI

Przechodząc do sporu polsko-
czeskiego, oświadcza p. minister:
— Od początku powstania tego
problemu nie omieszkaliśmy zwracać
uwagi rządowi praskiemu na
niebezpieczeństwo istniejącego
stanu rzeczy oraz na nieuniknio-
ne jego konsekwencje w formie
reakcji zarówno ze strony opinji
publicznej, jak i rządu polskiego.
Kład czesko-słowacki proponował
zastosowanie procedury wynikają-
cej bądź z układu z roku 1925,
bądź wreszcie w drodze arbitrażu.
My uważaliśmy za swój obowią-
zek stwierdzić, że w rozumieniu
naszym procedura formalna
nie może. Proces bowiem
jest to zbieranie z jednej i z dru-
giej strony materiałów obciążają-
cych, stwarzanie kwestyj presti-
żowych, nagromadzenie wzajem-
nych zarzutów. Wynika z tego ro-
snące i przeciągające się nieży-
telne napięcie we wzajemnym u-
stosunkowaniu się obu rządów i
opinji obu krajów.

Dlatego proponowaliśmy i pro-
ponujemy, aby rząd czesko-słowacki
ki rozpatrzył tę sprawę i jeśli u-
zna te zasady za słuszną, dąży do
naprawy stanu faktycznego. Nie
piaszę długich not i protoko-
łów i nie szukając obcych arbi-
trów. My wtedy napewno nie prze-
oczymy żadnego dodatniego wy-
słku w tej dziedzinie. Na ostatnią
notę nie otrzymaliśmy jeszcze od-
powiedzi, ale wolę nie dostać od-
powiedzi na notę, a dowiedzieć
się, że stan faktyczny się popro-
wił.

GDANSK I LITWA

Co do naszych stosunków z
Gdańskiem to zaznaczył minister,
że mamy w Gdańsku swoje inter-
esy i swoje prawa. Nie mamy
żadnego interesu dążyć do niszc-
zenia egzystencji i gospodarstwa
Gdańska. Chcemy jednak, aby na-
sze prawa były tam szanowane.

Mimo komplikacji, z jakimi mie-
nia, istnieje w tej dziedzinie po-
stęp niewątpliwy.

Mówiąc o zagadnieniu Litaw-
skiem, p. minister stwierdza, że
troski o los Polaków poza grani-
cami państwa odnoszą się w ca-
łej pełni i do Polaków na Litwie.
Sprawą tą zajmowała się Liga
Narodów. Kiedy w r. 1927 marsz.
Piłsudski osobiście przyłożył rękę
do usunięcia „stanu wojenne-
go”, obowiązał moralnie Ligę do
zajęcia się tem zagadnieniem. Mu-
szę stwierdzić z ubolewaniem, że
Liga niczego w tej sprawie nie
zrobiła i nie jestem zbyt wielkim
optimistą co do możliwości akcji
Ligi na przyszłość.

STOSUNEK DO FRANCJI

Odpowiadając na przemówie-
nia, w których poruszony był
nasz stosunek z Francją, stwierd-
za p. minister, że już w pierw-
szym przemówieniu określił to
zagadnienie w sposób niedwu-
znaczny, co znalazło zrozumienie
we Francji. Francuskie echa, de-
baty w komisji, nie zostawiają
pod tym względem wątpliwości.
Jeśli mówiono o obawie sprzecz-
ności między naszymi stosunkami,
wypływającymi z przemierza,
a naszym układem z Rzeszą Nie-
miecką, to aczkolwiek wydaje mi
się, że moje określenie wczoraj-
sze było dokładne, pozwolę sobie
przytoczyć głos strony drugiej.

Miałem wczoraj w rękach ofi-
cjalny druk parlamentu francu-
skiego, w którym przedstawiciel
lewicy deputowany Terres, przed
stawiając Izbowi swój raport w
sprawie stosunków z Rosją So-
wiecką, zamieścił ustęp następu-
jący: „Zarówno rząd francuski,
jak i jednomyślna opinja publicz-
na w Francji, z największym zado-
woleniem przyjęła do wiadomości
pokoju i życzliwe ułożenie sto-
sunków między Polską a Niemca-
mi”. Może pomyliłem się co do
słowa, ale napewno nie co do tre-
ści.

żydowskie oszustwa poborowe

Oskarżeni skorzystali z amnestji

Od kilku dni trwająca sprawa
macherów poborowych, zwalniają-
cych za drobnymi opłatami ży-
dów od służby wojskowej, zakoń-
czyła się w dniu wczorajszym.
Frzyptomianym, że na czele bandy
stał Heraz Wald, który wszedł w
porozumienie z b. urzędnikiem wy-
działu wojskowego Magistratu m.
Warszawy, Ryszardem Leskierem,
za pośrednictwem którego „uła-
twiał” załatwienie formalności w
Magistracie.

Sąd Okręgowy ogłosił wczoraj
wyrok, w którym uznał winę
wszystkich oskarżonych za udo-
wodnioną i skazał: Hersza Walda
na jeden rok więzienia i 500 zł.
grzywny, Ryszarda Leskiera na 3
miesiące więzienia i 200 zł. grzywny,
Samuela Aroniaka, jednego z
ostatnich klientów Walda i Les-
kiera — na 3 miesiące więzienia.

Zwycięzki pochód Włochów

w kierunku toru kolejowego o Dzibuti—Addis-Abeba

RZYM, 16.1. Z Asmary dono-
szą: Według ostatnich wiadomo-
ści z południowego frontu bitwa
na północ od Dolo albo nie za-
kończyła się jeszcze, albo została
na nowo podjęta. Najświeższe
informacje mówią w każdym razie
o zaciętych walkach pomiędzy
armją włoską w sile 60.000 żoł-
nierzy i abisyńską w sile 100.000.

Dowództwo wojsk włoskich
zmobilizowało dla rozpoczętej ofe-
nazy wszystkie bęące do dys-
pozycji czołgi, wozy pancerne
i t. d. Także lotnictwo włoskie,
które w ostatnich dniach zostało
liczebnie bardzo wzmocnione, o-
degrało w ostatnich akcjach bo-
jowych rolę nieposłuszną. Do-
wództwo włoskie ponownie pod-
kreśla, że podjęta kontrofenzywa
włoska już spełniła właściwe za-
danie, polegające na rozbiciu ar-
mji Rasa Desty w przeddzień
wielkiej ofensywy abisyńskiej.

Szczegółowe wiadomości o bi-
wie w południowo - zachodniej
Abisynji donoszą o zajęciu miej-

scowości Malca Bissaca oraz Tor-
bi przez wojska kolorowe. Suk-
ces ten pozwolił dowództwu wło-
skiemu na opanowanie dwóch
ważnych dróg karawanowych,
prowadzących do prowincji Sida-
mo. W rejonie Canalo Doria wojs-
ka włoskie zajęły miejscowość
Gogoru oraz otoczyły już miej-
scowość Bandi.

Na prawem skrzydle wojska
włoskie złożone z białych oddzia-
łów regularnych weszły tymcza-
sem w kontakt z głównymi
siłami Rasa Nasibu. W rejonie
tym natęże włoskie będzie pra-
wdopodobnie kontynuowane w kie-
runku Dzidziga oraz Harrar. We-
ług zapatrywania dowództwa
włoskiego dalszy pochód włoski
w kierunku toru kolejowego Dzi-
buti — Addis Abeba nie powinien
napotkać na poważniejsze prze-
szkody.

Włosi przyznają jednakże rów-
nocześnie, że dalszy rozwój ofe-
nazy do pewnego stopnia zależeć
będzie od tego, czy dowództwo
abisyńskie zdoła w porę zorgani-
zować drugą linię obronną. Na-
gół jednak dowództwo włoskie
przypuszcza, że klęska abisyńska
spowoduje masowe dezercje w ar-
mjach Rasa Desty i Rasa Nasibu
i doprowadzi do dalszego ponow-
nego osłabienia siły bojowej obu
armji. W chwili obecnej cały
front południowy jest w ruchu
co utrudnia dokładne zorientowa-
nie się w istocie sytuacji.

CAŁKOWITE ZWYCIĘSTWO

RZYM, 17. 1. (PAT.). Komuni-
kat urzędowy nr. 99. Marszałek
Badoglio telegrafuje: Bitwa nad
rzeką Canale Doria, rozpoczęta
dnia 12 stycznia przez armję gen.
Graziani'ego, zakończyła się cał-
kowitem zwycięstwem wojsk włos-
kich. Przeciwnik zwyciężony co-
fa się wszędzie. Opór ostatnich
oddziałów arjergardy wojsk rasa
Desta został przezwyciężony na
całym froncie i wojska rasa De-
sta rozproszyły się wzdłuż drogi
karawanowej, wiodącej na po-
łudniowo-zachód na odległości 120
km. od bazy wyjściowej tych od-
działów. Pościg trwa i wojska a-
bisyńskie nie stawiają już silne-
go oporu.

Znakomite współdziałanie pie-
choty, samochodów pancernych,
artylerji i lotnictwa przyczyniło
przeciwnikowi ciężkie straty.
Do wczoraj naliczono 4.000 pole-
głych. W czasie pierwszego dnia
bitwy ujęto wielu jeńców, wzięto
też znaczną ilość karabinów ma-
szynowych i kilka dział. Straty
wśród oddziałów, złożonych z
Włochów, są minimalne. Dziel-
ność oddziałów włoskich, tubyl-
czych i dubatów była ponad wszel-
ką pochwałą.

Na froncie erytrejskim lotnicy
włoscy bombardowali przeciwni-
ków na odcinku Temblen na Am-
baaram i Kworam.

Znów pretensje do Kwinty

Proces o 50.000

Na wokandzie Sądu Apelacyj-
nego w Warszawie znalazła się
wczoraj sprawa p. Eugenjusza
Mączyńskiego przeciwko Stani-
sławowi Kwinto o 50.000 zł. Spra-
wa ta jest dalszym ciągiem wiel-
kiej sprawy karnej, która swego
czasu toczyła się przeciwko wła-
ścicielowi Domu Bankowego „Sta-
niśław Kwinto i Sowie”, w któ-
rej wyniku Stanisław Kwinto zo-
stał skazany.

Sąd Okręgowy uznał, że preten-
sje Mączyńskiego są nieuzasad-
nione i powództwo jego oddalił.
W Sądzie Apelacyjnym zaś pełno-
mocny Mączyńskiego dowodził,
że suma ta w dalszym ciągu na-
leży się ich klientowi i winna być
zasądzona. Wyrok zostanie ogło-
szony w dniu dzisiejszym.

Zacięta komunistka Eigerówna

unieszkodliwiona na lat 12

Po kilkudniowej rozprawie Sąd
Okręgowy ogłosił w dniu wczoraj-
szym wyrok w sensacyjnej spra-
wie wybitnych działaczy komun-
istycznych, z Marylą Eigerów-
ną, córką bogatych żydów prze-
mysłowców na czele. Zarówno Ei-
gerówna, jak i drugi skolei oskar-
żony, Lewitowski, stali wysoko w
hierarchji komunistycznej w Pol-
sce i przechodzili specjalne prze-
szkolenie organizacyjne w Rosji
Sowieckiej. Byli oni już zresztą
niejednokrotnie karani przez są-
dy polskie.

Wczoraj Eigerówna, Lewitow-
ski i Wierbowski skazani zostali
po 12 lat więzienia każdy i utratę

praw publicznych i honorowych
na lat 10. Szejndł Lewina skaza-
no na 7 lat więzienia, a Chanę
Wurhastmanową na 2 lata więzie-
nia.

W krótkich motywach wyroku.
Sąd stwierdził, że wszyscy bez
wyjątku oskarżeni od dłuższego
czasu zajmowali się wywrotową
akcją na terenie Polski. Przewód
sądowy winę ich całkowicie po-
twierdził. Nie odstraszyło oskar-
żonych nawet i to, że byli kilka-
krotnie przez sądy karani. Z tych
względów Sąd, wobec recydywy,
musiał zastosować wysoki wymiar
kary, aby unieszkodliwić na dłuż-
szy czas oskarżonych w ich wy-
stępnej działalności.

Warszawska giełda pieniężna

w dniu 17 stycznia

Dewizy: 89.50; Londyn 26.23; No-
wy Jork 5.82 i siedem ósmych; No-
wy Jork (kabel) 5.29; Paryż 35.00/4;
Praga 21.97; Szwajcaria 172.70; Ber-
lin 213.45; Madryt 72.60.

Papiery procentowe: 7 proc. po-
stabilizacyjna 65.25 (odcinki po 500
dol.) 65.50 (odcinki po 100 dol.)
69.00 (w procentach); 4 proc. państw.
poż. premjowa dolarowa 53.75; 5 pr.
konweryjnas 62.00; 6 proc. po-
dolarowa 79.25 (w proc.); 5 proc. po-
kolejowa 56.50; 8 proc. L. Z. i oblig.
Banku gosp. kraj. po 94.00 (w pr.);
7 proc. L. Z. i obl. Banku gosp. kraj.
po 83.25; 8 proc. L. Z. Banku roln.
94.00; 7 proc. L. Z. Banku roln.
83.25; 4.5 proc. L. Z. ziemskie 47.50;
4 proc. L. Z. ziemskie 43.00; 5 proc.
L. Z. Warszawy (odcinki po 500 zł.)
60.00; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933
r.) 56.25; 5 proc. L. Z. Łodzi (1933
r.) 49.75; 5 proc. L. Z. Częstochowy
48.60; 6 proc. oblig. m. Warszawy 6
em. 61.75, 8 i 9 em. 59.50; 3 proc.
renta ziemiska (odcinki po 1.000 zł.)
64.25 (odcinki po 100 zł.) 77.00.

Akcie: Bank Polski 98.50; Warsz.
Tow. fabr. cukru 33.00; Lilpop 7.80;
Ostrowiec 17.00.

Tendencja dla pożyczek państw-
wych nieco mocniejsza, dla listów
zastawnych nieco słabsza, akcje bez
ruchu. W obrotach pozagiełdowych
banknoty dolarowe 5.26/4; rubel
złoty 4.79; dolar złoty 9.02/4; rubel
srebrny 1.45; 100 kopiejek w bilonie
rosyjskim 0.65. W obrotach prywat-
nych marki niem. (banknoty) 130.50.
W obrotach prywatnych funty ang.
(banknoty) 26.20.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Notowano za 100 kg.: pszenica je-
dnolita 20 — 20.50, zbierana 19.50 —
20, żyto I-szy st. 12.25 — 12.50, II-gi
st. 12 — 12.25, owies I-szy stand.
13.75—14, owies II-gi st. 14—14.25,
owies II-gi stand. 13.25 — 13.50,
jęczmień browarny 15.25—16, gat. II
14 — 14.50, gat. III-ci 13.75 — 14,
gatunek IV-ty 13.50 — 13.75, groch
polny 19 — 20, Victoria 31 — 33,
wyka 19.50—20.50, peluska 21.50—
22.50, seradela podwojnie czyszczona
21.50 — 22.50, lubin niebieski 3.25—
3.50, żółty 9.75 — 10.25, rzepak zimo-
wy 42.50 — 43.50, rzepak letni 41.50
— 42.50, rzepak zimowy 41.50 —
42.50, rzepak letni 42—43, siemię lina
ne 32.50 — 33.00, koniczyzna czerw-
na surowa bez grubej kaniarki 95 —
105, czerwona bez kaniarki o czy-
stości 97 proc. 125—135, biała suro-
wa 60—70, biała bez kaniarki o czy-
stości 97 proc. 80—90, mak niebieski
67—69, mąka pszenna gat. I-A 32—
34, gat. I-B 30—32, gat. I-C 28—30,
gat. I-D 26—28, gat. I-E 25 — 26,
gat. II B 23.50—25.50, gat. II-D
22.50—23.50, gat. II-F 21.50—22.50,
gat. II-G 20.50—21.50, mąka żytnia
„wyciągowa” 20.50—21.00, gat. I-azy
do 45 proc. 20.50—22.50, do 53 proc.
20—21, gat. II-gi 15.50—16, razowa
15.75—16.25, otręby pszen. grube 11—
11.50, średnie i mialkie 10—10.50,
żytnie 9—9.50, mąchy lina 15.50—
16, rzepakowe 13.50—14, śruta su-
rowa 22.50—23.

Ubolewanie kół katolickich

Niewłaściwa walka z analfabetyzmem
nie może dać rezultatów

Katolicka Agencja Prasowa wydała następujący komunikat:

Mamy do odnotowania doniosły fakt z dziedziny życia kulturalnego w Polsce. Przed tygodniem mianowicie odbył się w Warszawie zjazd delegatów stowarzyszeń oświatowych i społecznych. Był to świętych sejm oświatowy, który zebrał się po to, by raz i na zawsze rozstrzygnąć kwestię katastrofalnego stanu szkolnictwa i wzbiernącej z roku na rok fali analfabetyzmu. Przedmiotem obrad była też materialna i moralna niedola nauczycielstwa.

Zjazd był świadomą próbą zmobilizowania opinii społecznej do walki ze wzrastającymi trudnościami na polu szkolnictwa. Będzie on miał niewątpliwie pewne skutki dla rozwoju naszych stosunków oświatowych w najbliższym czasie, już chociażby dla tego, że przyczynił się do pogłębienia samowiedzy licznych rzesz pracowniczych na tem polu. Tem więcej zasługuje na to, by spotkać się z oceną z punktu widzenia katolickiego. A ta ocena musi wypaść ujemnie.

Podkreślono już w prasie jedностronny charakter kongresu i całkowite pominięcie problemów moralno-religijnych, związanych z oświatą. Inicjatorem i organizatorem zjazdu był Związek Nauczycielstwa Polskiego. To w dostatecznej mierze tłumaczy owo zaciśnięcie problematyki zjazdowej do zagadnień natury wyłącznie materialnej. Dla katolików nie ma w tem nic niezwykłego lub niespodziewanego. Zbyt dobrze znane im są radykalne i antyreligijne tendencje Związku, by mogli oczekiwać innego przebiegu obrad. Długo nie w tem tkwi sedno sprawy. Daleko ważniejszy jest sam fakt, że inicjatywę w dziedzinie ratowania oświaty wzięła w swoje ręce antyreligijna organizacja i że na współpracowników obrała sobie wyłącznie ideowo pokrewne stowarzyszenia, monopolizując niejako w ten sposób akcję zaradczą w swoich rękach. Dla społeczeństwa katolickiego winno to być przestrożą na przyszłość. Jeżeli już dziś przemilczanie religijnej strony wychowania młodzieży podnosi się do roli obowiązującej w polityce społecznej - oświatowej zasady postępowania, to w miarę wzrostu wpływu uczestników ostatniego zjazdu hasło areligijności wychowania zostanie zastąpione dogmatem walki z religią w szkole.

Tłuczenie szyb

w sklepach żydowskich

POZNAŃ, 17.1. (Tel. wł.). — „Dziennik Poznański” donosi z Leszna: Od przeszło dwóch miesięcy zakradła się w mieście mania tłuczenia szyb w oknach wystawowych kupców miejscowych wyznania mojżeszowego. Wypadki te są prawdopodobnie wybrykiem rozpolitykowanej młodzieży. Ostatnio wybito kilka okien w noc sylwestrową. Znowu wstawione okna zostały w składach Rozenkranza ul. Narutowicza; Kowalskiego ul. M. Piłsudskiego; Kleina, ul. M. Piłsudskiego; Pestmanna, ul. Leśniewskich w nocy z 4 na 5 b. m. wybite. Straty są oczywiście poważne, przekraczające sumę 1000 złotych.

Zmiana emerytur

pracowników samorządowych

Min. Spraw Wewn. opracowało ostatecznie projekt ustawy emerytalnej dla pracowników miejskich. Pracownicy samorządowi będą podzieleni na kategorie ubezpieczonych. Pracownicy mianowani na stanowiska, zaliczone do służby publicznej - prawnej, zarówno zatrudnieni, jak i nowoprzyjęci - będą ubezpieczeni w państwowym Funduszu Emerytalnym. Pracownicy miejscy zaliczeni do służby przyrządowej - prawnej, dotychczas zatrudnieni otrzymywać będą emerytury z budżetu gminy, tak jak dotychczas. I wreszcie wszyscy nowoprzyjęci pracownicy prywatni - prawni ubezpieczeni będą na ogólnych warunkach w ubezpie-

Wszystko wskazuje, że weszliśmy na równię pochyłą. Lekceważenie najczęściej przetrząsa się w dążności do walki. Dlatego konieczna jest większa aktywność nauczycieli o przekonaniach katolickich. Wiadomo, że nie brak ich również w szeregach Związku, ale tupet radykałów i obawa przed prześladowaniem sprawiają, że i ich głosy przyczyniają się do wynoszenia na wysokie szczyty hierarchii związkowej ludzi wrogich katolicyzmowi.

Wzniosły cel, jakim jest opano-

wanie dzisiejszej katastrofalnej sytuacji na terenie oświaty powszechnej, winien skupić w zgodnym wysiłku wszystkie odłamy społeczeństwa, ale ta akcja uzdrawiająca nie może polegać na eliminowaniu czynnika religijnymoralnego. A na to się zanosi, więcej, to staje się faktem. Stąd nasz obowiązek czuwania, by zagwarantowane przez obowiązujące prawo i zgodne z wolą rodziców postulaty wychowania w duchu religijnym były należycie respektowane.

Ankieta ABC: „Rola kobiety w Polsce jutro”

Kobieta na wsi
garnie się dziś do pracy społecznej

W dyskusji nad rolą kobiet polskich w przyszłości, zabierali już głos p. M. Rzetkowska (b. O. N. R.), p. H. Miedzińska („Legion Młodych”), p. K. Loga - Ruszkowska (katolicka), jutro zamieścił odpowiedź p. Jadwigi Ruszkowskiej, działaczki Stronnictwa Narodowego.

Kobieta na wsi nie przedstawia, jako siła społeczna, wartości odrębnej, była raczej dodatkiem do wartości męskiej. Podobnie było, jeżeli chodzi o życie gospodarcze rodziny wiejskiej i o życie we wnętrzu samej rodziny. Zajęta gospodarstwem, dziećmi, pomocą w pracy na roli, dzieląca swój czas między pracę i krótki wypoczynek niedzielny, z nabożeństwem kościelnym, które było jedynym bodaj momentem prawdziwego wytchnienia i odpoczynkiem, kobieta stanowiła na wsi siłę bierną, przystosowaną do warunków, nieistniejącą w sensie udziału czynnego w życiu politycznym, społecznym, kulturalnym. Brak czasu, przeciążenie pracą, brak podstawowych, elementarnych wiadomości i trudność w docieraniu do chaty wiejskiej, odcinały kobietę niemal zupełnie od życia. Nowoczesne warunki komunikacji, upowszechnienie oświaty, choć tak jeszcze prymitywne i dalekie od idealu, służba wojskowa męczyzna, wreszcie rozbudzenie i rozbudowa ruchu ludowego na wsi, doprowadziły do obudzenia się kobiety wiejskiej.

UAKTYWNIANIE KOBIET.

Szczególny nacisk należy położyć właśnie na ten ostatni czynnik, na ruch ludowy, nie tylko w sensie politycznym, ale i społecznym, wychowawczym. Dziś niema prawie terenu, gdzieby we wsi lub w większym skupisku wiejskim nie działały Koła Związku Młodzi Wiejskiej, które odgrywają tak kolosalną rolę przy uaktywnieniu kobiet wiejskich, wciągnięciu ich do pracy społecznej, politycznej i kulturalnej.

Drogą wspólnego kontaktu, odpowiednio przystosowanego i zorganizowanego samokształcenia, w ramach bardzo szerokiego, odbywa się to przecieranie oczu kobiety wiejskiej, wyrównywanie jej stanowiska w stosunku do mężczyzny. Jak ruch ludowy uczynił z chłopca i wsi siłę samodzielną o ogromnym znaczeniu narodowym, siłę świadomą swych celów i dróg, któreśi się ma do ich osiągnięcia, podobnie ruch ten objawia się ogromną ilością kobiet, głównie

młodych, zmienia dziś oblicze wsi na odcinku życia kobiecego.

OBOK MĘŻCZYZNY, RAZEM
Z NIM.

Czy istnieje na wsi odrębna kwestia kobieca? Nie. W ramach tego samego ruchu, w granicach jednakowych celów, analogicznymi metodami, kobieta wiejska działa obok mężczyzny. Nie można jej pracy i zadań wyodrębnić, bo one są wspólne. A więc cała walczy dziś o przebudowę swojego ustroju gospodarczego, o zapewnienie nie pracy i chleba coraz liczniejszemu rzeszom młodych.

NA CZEM POLEGA
ODRĘBNOSĆ?

Jeżeli można mówić o odrębności ruchu kobiecego, zwłaszcza w zakresie młodzieży, to przedewszystkiem idzie tu o wyzwolenie kobiety z przytłaczających ciężarów pracy. Istniała ogromna dysproporcja na wsi między pracą kobiety i mężczyzny. Aczkolwiek mężczyzna pracował ciężiej, kobieta miała na swoich barkach tak ogromną część pracy gospodarczej i domowej, że o zajęciu się sobą

Długa i śnieżna zima

Przepowiednia dr. Orłowicza

Dr. Orłowicz, doświadczony turysta górski, oświadczył nam, że druga połowa tegorocznej zimy będzie b. surowa i śnieżna, a przeto b. długa. Podczas gdy w okresie Bożego Narodzenia mieliśmy w górach przapadnięcie wiosny, święta Wielkanocne, przypadające 12 i 13 kwietnia, będzie można spędzić w wysokich górach w idealnych warunkach narciarskich.

W ostatnich kilkudziesięciu latach zim takich było już kilka. Tak np. zima 1906/07 r. była w pierwszej połowie b. ciepła, ale

Powstał nowy karlel

fabryk instrumentów muzycznych

Na zasadzie nowego prawa przemysłowego utworzony został w Warszawie nowy karlel pod nazwą „Związek Przemysłu Muzycznego Rzeczypospolitej Polskiej”.

Organizatorzy nowego karlelu podnoszą, iż przemysł muzyczny nie wytwarza artykułów pierwszej potrzeby i obliczony jest na stosunkowo nieliczną grupkę konsumentów. W walce konkuren-

Napady uliczne

na żydów w Łodzi

Żydowski „Nasz Przegląd” donosi z Łodzi:

Wczoraj wieczorem miały miejsce w Łodzi wybryki antyżydowskie. Grupa uczniów, wychodząca ze szkoły wieczorowej przy ul. Zawadzkiej 42, poczęła bić przechodniów - żydów. Między innymi zostali pobici: Majer Borenstajn (Magistracka 20) oraz Arje Frenkiel (Pomorska 35). Powiadomiona o tem policja aresztowała dwu sprawców napadów. Są to: 21-letni Kanarek i 22-letni Jędrzejczak, obaj mieszkający przy ul. Kopernika 44, którzy ukryli się u dozorcy domu przy ul. Żeromskiego 29.

O PRZEMÓWIENIACH MIN.

BECKA

Jakkolwiek tegoroczne wystąpienia p. Ministra Spraw Zagranicznych przed komisją sejmową były o wiele obfitsze w treść, niż w latach poprzednich, jednak większość opinii społecznej nie jest jeszcze, jak świadczy odgłosy prasy, zadowolona z tych wyjaśnień i pozostaje po dawnemu zdezorientowana. Pełną aprobatę wyraża tylko „Czas”, który stwierdza, że w społeczeństwie polskim nie ma różnicy zdań co do zasad naszej polityki, a dyskutuje się tylko nad jej taktyką — omawia przychylnie odgłosy mowy w prasie zagranicznej i kokluduje:

„Można więc mieć nadzieję, że położy to kres nieporozumieniom, które wbrew naszej woli i intencjom, nasze postępowanie w pewnych odłamach zagranicznej opinii wywoływało”.

Ostro natomiast krytykuje mowę min. Becka „Bobotnik”, który nazywa ją „niejasną i mało mówiącą” i zauważa:

„Chwając polską — t. zn. własną — politykę zagraniczną, min. Beck nazywa ją „prostą, jasną i konstruktywną”. Prosta? bo nikt w Europie jej dobrze nie rozumie. Konstruktywna? bo odsunęła Francję, Z. S. R. R., M. Entente, — wszystkich naturalnych sojuszników”.

A dalej:

„Mgła... Oto istotny charakter krótkiego exposé. Mały strzępek mgły. Przez tę mgłę zdają się niejasno

przezierać kontury pewnego zwrótu. Czy istotnie tak? Każdy taternik wie, jak niebezpieczna jest zawadna mgła, jak deformuje wszystkie zarysy. Ogólnym wrażeniem dość minorowego exposé jest bladeńie wśród sprzecznych orientacji. Dlaczego go nie wypowiadano wyraźnych słów o pomorskich stosunkach z Francją, Rumunją, z ZSRR?

Blądzenie we mgłę? Jest to na prawdę „lukuś” dla coraz bardziej samotnej Polski!

Również „Kurier Warszawski” zarzuca mowie min. Becka, że zawiera same tylko „ogólniki”. „Nasz Przegląd” zaś, omawiając niewysoki poziom dyskusji, zauważa, że przyczyniła się do tego również chwilowa niedyspozycja b. ministra Miedzińskiego. W kwestji naszego stosunku do Sowietów dziennik zauważa:

„Pan minister Beck pozostawił bez odpowiedzi pytanie posła Surzyńskiego, dotyczące ostrej mowy Postyszewa zwróconej przeciw Polsce. Nie zajął się również mową Mołotowa wygłoszoną ostatnio w Moskwie, jak również ostatnim przemówieniem Tuchaczewskiego, który uzasadniał konieczność zbrojeń sowieckich, wobec istniejącego niebezpieczeństwa na granicy zachodniej i wschodniej.

Milczenie pana ministra Becka traktowano w kołach politycznych jako chęć uniknięcia zbyt delikatnej dyskusji i utrzymania równowagi w stosunkach z Niemcami i z Sowietami. Odpowiedź udzielona Sowietom, według tych kół mogłaby jeszcze więcej zadrządzić stosunki polsko-sowietkie i stworzyłaby pozory, że pakt o nieagresji z Niemcami ma większe walory i zawiera w sobie więcej treści, niż pakt o nieagresji zawarty z Sowietami”.

„GAZETA POLSKA”
ODPOWIADA

Zajmując się ogłoszami polemicznymi, jakie wywołał jej artykuł „Linja podziału”, „Gazeta Polska” oświadcza, że artykuł ten „wywołał głębokie echo w obozie własnym, co było jego istotnym celem” i że nie omissza odpowiedzi rzeczowo „na te motywy w wywołanej przez nas polemice, które mają odpowiedni ciężar gatunkowy”. Zajmując się narazie ogłoszami innego rodzaju ironizuje „Gazeta Polska” na temat prasy opozycyjnej, że tym razem nie poszła za p. Rejnsem z „Naszego Przeglądu” i nie podzieliła jego opinii, iż omawiany artykuł „świadczy o zarysowującej się konsolidacji”.

„Gazeta Polska” zaprzecza, jakoby miała na oku „jakiejkolwiek rozgrywkę natury personalnej” lub też atak na rząd i z naciskiem podkreśla, że t. zw. „grupa pułkowników” jest pojęciem nieistniejącym w rzeczywistości — fikcją czy też straszkami. Co zaś do własnych motywów, pisze:

„Stać nas, pilnujących na główne rozważanie stojących przed nami problemów, w chwili, kiedy musimy ustawić się odpowiednio w nowej rzeczywistości, stworzonej przez fakt tak niezmiernie wagi, jak odejście Józefa Piłsudskiego. Możemy jednak na swoje dobro zapisać, że obca nam jest personalna walka o władzę, która tak często stawała się kłosem środowisk nawet wysoce ideowych, w krytycznych momentach — gdy pozostawali bez wody. Że natomiast przystosowanie się do nowej sytuacji, przemysłowe być musi — jest to rzecz zbyt oczywista i naturalna, abyśmy istnieniu tego procesu zaprzeczali chcieli”.

STAŁA, SZYBKA EWOLUCJA

Praca kobiety na wsi, rola, jaka jej przypadnie do spełnienia w Polsce jutro, musi być mierzona pod kątem właśnie tych przeobrażeń. Niemal dwie trzecie naszego narodu, wychowuje się na wsi; od tego jak kobieta wiejska potrafi pokierować tem wychowaniem, jaki potrafi nadać kierunek życia ogromnej masie naszych rodzin, zależy jutro, nasza przyszłość i siła. Do tych zadań młode kobiety wiejskie sposobią się i postępy pracy są tu widoczne. Metody, plany, programy dalszego uaktywniania mas kobiecych wiejskich, dopiero teraz krystalizują się i zaznaczają wyraźnie.

Charakterystyczny pod tym względem jest odbyty ostatnio na terenie województwa łódzkiego zjazd delegatów kobiet wiejskich, który zajmował się szeregiem podstawowych zagadnień, dotyczących życia kobiety wiejskiej i pełni jej udziału w życiu narodu. Materiały tego zjazdu świadczą wyraźnie, że zdrowa ewolucja na wsi idzie właśnie w kierunku uaktywnienia społecznego, politycznego i kulturalnego mas kobiecych, podniesienia rodziny przez kobietę świadomą swych obowiązków, a także podniesienia wartości pracy kobiecej.

Tak w ogólnych zarysach przed stawiają się tendencje ruchu kobiecego i t. zw. „kwestia kobieca” na wsi w chwili obecnej.

Marta Gnypkówna.

Proces p. Korolewicz-Waydowej
z redakcją „Prosto z Mostu”

Na dzień 20 b. m. wyznaczono termin jednego z najbardziej sensacyjnych procesów prasowych, wytoczonych redaktorowi tygodnika „Prosto z Mostu”, Stanisławowi Piasekiemu i artyście operowemu Romanowi Wradze, przez dyrektorkę Opery Warszawskiej, p. Janinę Korolewicz-Waydową. Dyrektorka Opery uczuła się obrażoną w związku z artykułem, jaki ukazał się w „Prosto z Mostu”, napisanym przez Romana Wradę, ostro krytykującym stosunki panujące w Operze. P. Roman Wraga zarzuca dyrektorce Opery „zepszczenie jej na niski poziom ze stratą dla polskiej kultury muzycznej oraz wyzysk artystów”, jak również „geszełciarskie nastawienie” w prowadzeniu Opery. Obie strony powołały na rozprawę szereg świadków spośród świata artystycznego i muzycznego.

Przez sąd zostaną zbadani: rektor konserwatorium Eugeniusz Morawski, dyr. Grzegorz Fitelberg, prof. Piotr Rytel, prof. Zbigniew Drzewiecki, znakomity kompozytor Karol Szymanowski, p. Janina Strzelecka, kierowniczka wydziału kultury i sztuki magistratu, oraz szereg artystów operowych z p. Wermską i Mossańskim na czele.

Oskarżonych bronią adwokaci: Stanisław Szurlej i Jan Szczerbiński. Wpłynęło już od nich podanie domagające się wezwania na rozprawę przedstawicieli kontroli miejskiej w celu ustalenia czy i co łączyło kierownictwo Opery z niejakim Łaniewskim, intendentem teatrów miejskich, aresztowanym niedawno za nadużycia.

Zabrano się do liczenia

emerytów państwowych w Polsce

Ministerstwo Skarbu zarządziło opracowanie statystyki wszystkich bez wyjątku emerytów, pobierających zaopatrzenie ze skarbu Państwa.

Statystyka objąć ma zarówno

cywilnych, jak i wojskowych emerytów, oraz wdowy i sieroty po nich. Wykazy statystyczne emerytów mają być nadesłane Ministerstwu Skarbu przez urzędy skarbowe najpóźniej do końca kwietnia 1936 roku.

STYCZEN

18

SOBOTA

Dziś Kat. Św. Piotra.
Jutro Św. Henryka.

TEATR

TEATR WIELKI: „Faust” z nocą Walpurgi. W niedzielę o 12-iej „Wieszka lalka” i „Przekorna Lizetta”, popoł. „Baron cygański”, wieczorem „Cyryl i Miodzio”, z występowaniem W. Barsowej. Poniadziałek teatr nieczynny. We wtorek „Madame Butterfly” z prim. japońską Teiko Kiwa.

TEATR NARODOWY: Dziś w reżyserji L. Solskiego „Wielki Fryderyk” Nowaczynski z Solskim. W niedzielę o 3.30 pp. „Przeziębienie” z Modzelewską i Osterwą.

TEATR POLSKI: Dziś po raz 82-gi o 8 wiecz. „Stare wino”. W niedzielę o 3.30 pop. „Kres wędrowni” z Węgrzynem, Samborskim i Orwidem.

TEATR NOWY: Dziś po raz 24-ty „Był sobie wiecień” Anouilh’a. W niedzielę o 3.30 „Wieszka lalka”.

TEATR LETNI: Dziś „Codziennie o 5-iej” po raz 25-ty. W niedzielę o 3.30 „Wieszka lalka” dla dzieci „Wyprawa po szczęście”, o 4-iej pp. „Powrót mamy”.

TEATR MALICKIEJ: Dziś „Żołnierz i bohater” po raz 107-my. W niedzielę o 4-iej „Żołnierz i bohater”.

STOLECZNY TEATR POWSZ. Dziś „Zwycięzcy krzyża” o godz. 7-iej wiecz. przy ul. Narbutta 14, o 4-iej popoł. i o 7.30 wiecz. przy ul. Młynarskiej 2 „Pastorałka”.

TEATR ATENEUM: Dziś i jutro „Trójka hulańska”, z Jaraczem.

TEATR KAMERALNY: Dziś i jutro „Sąsiadka” o godz. 8.15. Wkrótce premiera sztuki „Matura”, z J. Andrzejewską.

TEATR MALICKIEJ (Karowa 18) daje w sobotę i niedzielę o 4 popoł. po cenach zmniejszonych „Cień” Nicodemego po raz 269 i 270-ty. Codziennie wieczorem „Trafika pani generalowej” Bus-Fekete’go.

REDUTA (Kopernika 36/40): Począwszy od dnia 22 b. m. do końca karnawału codziennie o 20-iej odbywać się będą pokazy komedji I. Grabowskiego p. t. „Niewierny Tomek”. Kierownictwo art. Juliusza Osterwy.

CYRULIK WARSZAWSKI: Codziennie o 7.15 i 9.30 „Wieszka lalka” — nowa rewja z udziałem chóru Dana.

WIELKA REWJA (Karowa 18): 7.15 i 9.45. Dziś i jutro „WIDU WISKO Nr. 1” pod kier. art. Hanki Ordnowej z udziałem Fernera.

TEATR DLA DZIECI T. ORTY. MA: W niedzielę tylko o 4-iej pop. „Pan Twardowski na księżycu”.

Kupcy polscy i żydowscy

naradzają się z posłami i senatorami

Senator L. J. Evert, Przewodniczący Komisji Budżetowej Senatu, a zarazem Starszy Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy zorganizował na wniosek Zarządu Zgromadzenia Konferencję p. p. Senatorów i Posłów z przedstawicielami Kupiectwa.

Na konferencji reprezentowane były następujące Zrzeszenia: Stowarzyszenie Kupców Polskich, Centrala Związku Kupców, Stowarzyszenie Przedstawicieli Handlowych, Centralny Związek Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego oraz Związek Handlujących Chrześcijan w Halach i Targowiskach „W Jedności Siła”.

Z najaktualniejszych zagadnień handlu p. p. Czarnecki, Pintara, Mierzejewski i Gepner wysunęli postulat zniesienia ostatniego dekretu w sprawie wyłączenia z pod ochrony lokatorów lokali, zajmowanych przez przedsiębiorstwa handlowe I, II i III kategorii. Zniesienie ochrony lokatorów grozi kupcom koniecznością zmiany lokali firmowych, co jest połączone z utratą poczynionych inwestycji, lub też naraża kupców na nieopierne podwyższenie komornego ze względu na brak kontraktów z właścicielami domów.

W dalszym ciągu p. p. Czarnecki, Pintara i Mierzejewski poruszyli sprawę przedłużenia dekretu handlu w soboty i dnię przedświąteczne o dwie godziny, wypowiadając się przeciwko temu, głównie spowodowanego nieprodukcyjnego zwiększenia kosztów handlowych (pracownicy, światła i t. d.) oraz ze względu na potrzeby wypoczynku i kulturalno-oświatowe kupców i pracowników. Ponadto, mówcy wyrażają wątpliwość, czy przedłużenie pracy w handlu wzmoże obroty przedsiębiorstw.

P. Gepner nie zgadzał się z wywodami poprzednich mówców, uważając stan rzeczy, wprowadzony dekretem, za pozytywny i gospodarczo usprawiedliwiony.

W dalszym ciągu p. p. Gepner, Pintara i Mierzejewski uskarżali się na nadmierny przerost interwencji państwa i samorządowego, wkraczającego zbyt głęboko w dziedzinę handlu prywatnego i sposobu prowadzenia przedsiębiorstwa, co w

znacznej mierze osłabia walory indywidualne inicjatywy kupieckiej.

P. P. Zylbersztajn, Zajdenman, Pintara i Czarnecki mówili o stosunku monopoli państwowych do Kupiectwa, podkreślając moment niepewności w handlu koncesjonowanym ze względu na możliwość dowolnego cofnięcia koncesji przez władze. Zniesiony w 1934 r. kontyngent przedsiębiorstw detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych jest nadal sztucznie utrzymywany. Ponadto palącym zagadnieniem jest sprawa prawnego uznania przez Ministerstwo Skarbu umów, zawieranych pomiędzy koncesjonariuszem a wykonawcą koncesji.

P. Rechthand podkreśla, że na żadnym odcinku życia gospodarczego interwencjonizm państwa nie jest

tak silny, jak w dziedzinie obrotu zagranicznego. Dla utrzymania równowagi bilansu handlowego otwiera się lub zamyka dla importu coraz to inne kraje, nie licząc się często z geografją gospodarczą. Byłoby słusznym, ażeby w stosunku do surowców, sprowadzanych z zagranicy na potrzeby przemysłu krajowego, obniżyć stawki celne.

P. P. Glinicki i Zajdenman zwrócili uwagę na konieczność wprowadzenia zmian do obowiązującej taryfy świadectw przemysłowych dla handlu, przytaczając paradoks, że w przedsiębiorstwie III-ej kategorii, w dobie obecnego bezrobocia, niewolno zatrudniać więcej niż jednego pracownika najemnego; podkreślono również potrzebę większego zróżnicowania kategorii świadectw przemysłowych.

Zjazd delegatów Akcji Katolickiej w Warszawie

W dniach 15 — 16 stycznia b. r. odbył się w Warszawie, zwołany przez Naczelny Instytut Akcji Katolickiej, zjazd delegatów, sekretarzy i asystentów kościelnych diecezjalnych instytutów Akcji Katolickiej z całej Polski. Zjazdowi przewodniczył prezes N. I. A. K. p. Adolf hr. Bniński. Zjazd zaszczycili swoją łaskawą obecnością J. E. ks. Kardynał Prymas Hlond, I. E. Ks. Biskupi Szeleżek, Kubiś, Adamski, Gawlina, Baziak, Szałowski, Walczykiewicz i Dembek.

Poza częścią sprawozdawczą, obejmującą sprawozdanie dyrektora N. I. A. K., ks. dr. Stanisława Brossa z działalności Instytutu w r. 1934 i sprawozdanie ze stanu Akcji Katolickiej w Polsce, wygłoszone przez referanta NIAK p. Walerjania Sobkowiaka, zjazd obradował głównie nad aktualnymi zagadnieniami programowymi Akcji Katolickiej w naszym kraju. Sprawy te przedstawione zostały w dwu niemiernie ważnych i cennych referatach, mianowicie w referacie J. E. Ks. Biskupa Stanisława Adamskiego p. t. „Organizacyjna działalność Akcji Katolickiej w Polsce na mocy obowiązujących Statutów, Regulaminów i Instrukcji”, w którym poruszone zostały głównie sprawy organizacyjne tego ruchu, oraz w referacie ks. biskupa dr. Kubiny p. t. „Akcja Katolicka wobec religijno — społecznej sytuacji w Polsce”, w którym nasświetlone zostało aktualne położenie katolicyzmu w Polsce. Po żywej dyskusji nad temi sprawami ks. dr. St. Bross przedstawił „Program prac Akcji Katolickiej w Polsce w r. 1936”, uwzględniający już sformułowane w poprzednich referatach postulaty.

W końcu przeprowadzono dyskusję na temat problemu inteligencji katolickiej w Polsce, którą zajął w krótkim referacie ks. dr. Czesław Kaczmarek z Plocka.

Zjazd miał doniosłe znaczenie dla dalszych postępów i rozszerzenia zasięgu Akcji Katolickiej i stanowił niewątpliwie ważny etap w tak pięknie i wspaniale zapowiadającym się rozwoju tego ruchu, w tej chwili w naszym kraju bodajże najpoważniejsze.

publiczności przemówienie w sprawie bezrobocia i nędzy, panującej wśród bezrobotnych Polaków. Nawijając do tego tematu, mówca wskazał na niedopuszczalność zatrudniania przez cukiernie polskie muzyków — żydów, a wobec tego, że w cukierni Bliklego gra orkiestra z udziałem żydów, wezwał publiczność, by na znak protestu opuściła lokal cukierni.

Publiczność zastosowała się do wezwania i lokal po kilku minutach opustoszał.

Bezpośrednio po tych zajęciach interwenjowała, wezwana zapewne przez zarząd cukierni policja i dokonała aresztowań. Nazwiska aresztowanych brzmią:

Kazimierz Korela (Al. 3-go Maja 14), Kazimierz Paderewski (Tuńska 1), Jerzy i Stanisław bracia Mikulscy (Krak. Przedm.) 17, Edward Biernat (Mokotowska 39), Julian Nowakowski (Marszałkowska 68), Jan Barański (Dobra 79), Marjusz Potapowicz (Stalowa 1).

Dochodzenie trwa.

Obserwator

Wypakdi i kradzieże

Wybijanie szyb i okradanie sklepów. Przy ul. Bielarskiej 7, nocą wczorajszą, nieznani sprawcy wycieli duży otwór w szybie wystawowej magazynu wyrobów skórzanego galanterijnego i konfekcji męskiej p. f. „Medalion”. Z wystawy wyrobów skórzanego skradziono torebki damskie, portmonek i t. p. na sumę około 150 zł.

Przy ul. Złotej 55, również wczoraj w nocy nieznani złodzieje, po zdjęciu kratki siatkowej i wycięciu szyb w stawowej, w sklepie materiałowym pismennych skradli: pióra wieczne, lalkę — krakowiankę i inne towary, wartości około 50 zł. Wartość rozbita (nieaskurowana) szyb 50 zł.

Porażenie prądem elektrycznym. Na rogu ul. Sześciwłokowej i Sekocimskiej, na terenie robót kanalizacyjnych przy budowie kolektora A — II, zajęty tam ślusarz 28-letni, Henryk Kalinowski, (Czarniakowska 140) został porażony prądem elektrycznym. Lekarz Pogotowia, po udzieleniu pomocy, przewiózł Kalinowskiego do domu.

Starcie samochodów. Wczoraj w nocy, przed domem Świętokrzyską 18, nastąpiło starcie taksówkarzy Nr. 377, prowadzonej przez kierowcę, Francisza

Jaroszkę, (Radzyńska 80) który był pijany, z taksówką Nr. 151. Pierwsza taksówka wpadła na chodnik i rozbiła olbrzymią szybę wystawową w redakcji i administracji tygodnika dla młodzieży „Piłomyk”. Wartość rozbita (asekurowana) szyb około 1.500 zł.

Potajemny dancing. Będący w obchodzie policjant stwierdził, że w restauracji Jana Hankiewicz (Podwale 7) urządzony został dancing, bez odpowiedniego rozporządzenia władz. Policjant sporządził protokół, który przesłano do Starostwa Grodzkiego południowo — warszawskiego.

Zmarli

S. p. Jądwiaga br. Rosenwerth, w Warszawie; S. p. Wacław Borch Preker, em. sędzia, w Skolimowie; S. p. Izidor Bartnicki, l. 67, w Ciechocinku; S. p. Leon Benisławski, obywatel ziemski, l. 92, w maj. Podzisznie; Herman Jerzy Gessner, l. 83, w Warszawie; S. p. Adolf Stawicki, technik-mechanik, l. 77, w Warszawie; S. p. Marjan Ciołkowski, l. 40, w Warszawie; S. p. Jakób Cybulski, em. kontroler, l. 56, w Warszawie.

R A D Ż O

Sobota, dn. 18 stycznia

6.30 „Kiedy ranne...” 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). W przerwie o godz. 7.20 Dziennik por. 7.50 Program na dz. bież. 7.55 „Pare informacyj”. 8.00 Aud. dla szkół. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 Dzień połudn. 12.15 Muzyka lekka i salon. w wyk. Małej Ork. P. R. oraz płyty. 13.25 Chwilka rozp. domowego. 14.30 Ork. Klubu Mandol. 15.00 „Rozwód” — nowela Z. Rabskiej. 15.15 „Nasz handel morski”. 15.20 Przegl. giełd. 15.30 Ork. Straży Wioennej pod dyr. L. Spitzera. 16.00 Lekcja jęz. franc. — lektor L. Roquigny. 16.15 Pieśni w wyk. Z. Zeyland-Kapusiński. Przy fort. prof. L. Urstein. J. Brahms: a) Na cmentarzu, b) Daremna serejada. Strauss: Marzenie o zmrzoku, Gables: Świąteczna popołudnie. Różyczki: Akwarela. 16.30 „Skrzyżka techn.” — red. W. Frenkiel. 16.45 „Cala Polska śpiewa” — aud. prow. prof. Br. Rutkowski. 17.00 „Z se-

kretów stolicy”: „As pik i cztery damy” — reportaż red. St. Dziukowskiego. 17.15 Nowości z płyt. Muzyka religijna w wyk. chóru Notre-Dame d'Auteuil pod dyrykcją Dom. B. de Malherbe O. S. B. 17.45 „Świat naszych zwierząt”: „Sum” — pogad. wygł. dr. J. Bowkiewicz. 17.50 „Nasze miasta i miasteczka”: „Konstantynów” — pogad. wygł. Z. Skierski. 18.00 Teatr Wyobraźni: słuchowisko dla dzieci „O Helence co poszła na tarki” w radjofonizacji B. Hertza, według opow. L. Krzemienieckiej. 18.30 „Przegl. wygł.” — prof. H. Mościcki. 18.40 „Życie kult. i art. stolicy”. 18.45 Program na dz. nast. 18.55 „Przegl. prasy roln.” — inż. I. Niewodniczańska. 19.05 Konc. rekl. 19.35 Wiad. sport. 19.50 Pogad. aktualna. 20.00 „Zareczyn pod latarnią” — operetka w 1-ym akcie J. Offenbacha. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Obrazki z Polski wspaniał.” 21.00 Aud. dla Polaków z zagranicy. 21.30 Wesoła Syrena: „Guliver w Warszawie”, w opr. i reżyserji Ant. Bohdziewicz. 22.00 Koncert w wyk. Ork. Symf. P. R. pod yr. Ol. Strazyskiego z udziałem I. Dygasa (śpiew). W programie muz. polska. 23.00 Wiad. meteor. dla żegluga powietrznej. 23.05 Muz. tan. w wyk. Małej Ork. P. R. i „Trójki Radjowej”.

KINA

ANTINEA: „Przedmieście” i „Port San Diego”.

AS: „Ośmiem godzin d-ra Morgana” i „Miało Duchów” oraz rewja.

BAŁTYK: „Melodie wielkiego miasta”.

CAPITOL: „Jaśnie Pan Szofer”.

CASINO: „Burza nad światem”.

COLOSSEUM: „Zaczęło się od pocałunku”.

COLOSSEUM MAŁE: „Antek Policmajster”.

CORSO: „Szanghaj” i rewja.

ERA: „6 lat miłości” i „Cygańska krew”.

EUROPA: „Czterech i pół Muszkieterów”.

FILHARMONJA: „W walce z czerem”.

FORUM: „Wyprawy Krzyżowe” i „Na skrzydłach fantazji”.

HOLLYWOOD: „Burza na Andami” i rewja.

KOMETA: „Dziewczę z Budapesztu”.

LOS: „Maly Pułkownik” i dod.

MAJESTIC: „Całe miasto o tem mówią”.

MARS: „Maly Pułkownik”.

MASKA: „Wesoła Wdówka” i „Człowiek, który sprzedał głos”.

MEWA: „Niebezpieczna Piekność” i „Marzace usta”.

METRO: „Sprawa i Pogrzeb Dreyfusa”.

MIEJSKI: „Anna Karenina”.

MUCHA: „Veronika”.

NOWA TOMBOLA: „Niewolnica z Mandalay” i „Zaproszenie do walea”.

OKO PRASKIE: „Tajemnicza Dama” i „Film z Dżungli”.

PAN: Manewry miłosne”.

PAR. ŚW. ANDRZEJA: „Cuda w Lourdes” i „Noc Wigilijna”.

PETIT TRIANON: „Noc Wiedenskiej” i „Ulica szaleństw”.

POPULARNY: „Świat się śmieje” i rewja.

PRAGA: „Rapsodia Bałtyku”.

RAJ: „ABC miłości” i „Wycieczka z Przeglądami”.

RENA: „Czerwony Sułtan” i „S. O. S.”.

RIALTO: „Będziesz zawsze moją”.

ROXY: „Bengali” i dod.

STYLÓWY: „Katarzynka”.

SPINKS: „Chińskie Morza” i rewja.

SOKOL: „Niedokończona Symfonia” i dod.

ŚWIAT: „Panienska z Poste Restante”.

TON: „Sequoia” i dod.

UCIECHA: „Piekło”.

UNJA: „Józef Szmidek” i rewja.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

WYBIEŻ: „Wielki detektyw”.

Przeciwko bólowi
Aspirina, wyrabiana przez Bayer, znana w Polsce. Znaczący „Bayer” w posłaci krzyża na opakowaniach i tabletkach daje gwarancję czystości preparatu.

ASPIRINA
Do nabycia we wszystkich aptekach.
Cena za 6 tabl. obecnie już tylko
Zł. 0.90. za 20 tabl. Zł. 2.25.

Niedziela, dn. 19 stycznia

9.00 Sygnał czasu i pieśń „Pod Twoją obronę”. 9.03 „Gazetka roln.” — w oprac. St. Jagiello. 9.15 Muzyka (pl.). 9.40 Dziennik por. 9.50 Program na dz. bież. 10.00 Muzyka (pl.). 10.50 NABOZENSTWO Z KATEDRY ŚW. JANA W WARSZAWIE. MSZE ŚW. ODPRĄWI KS. KANCLERZ KANONIK Z CHOROMANSKI. KAZANIE NA TEMAT „BYŁA ŚWIATŁOŚĆ PRAWDZIWA” — wygł. ks. prof. dr. K. KISICKI. PODCZAS NABOŻ. MIKULSKI CHÓR KATEDRY. WYKONA IV-ta MSZE CZTEROGŁOSOWĄ KS. PROF. H. NOWACKIEGO POD Dyr. PROF. ŁYSKĄ. PRZY ORGANACH KS. PROF. H. NOWACKI. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 Przegląd teatr. 12.15 Por. muz. (z Łodzi). Wyk. Ork. Symf. pod dyr. T. Rydera i P. Szmuklerówna (fortep.). W progr. J. Massene: Uwertura „Phedre”, C. Saint-Saens: Taniec szczielców, poemat symf. — wyk. ork. C. Saint-Saens. Koncert fortep. G-moll — wyk. P. Szmuklerówna, F. Liszt: Les Preludes — poemat symf., R. Wagner: Uwertura do op. „Rienzi” — wyk. ork. W przerwie poranku około godz. 13.00 Teatr Wyobraźni: fragment słuchowiskowy z dramatu JULIUSZA SŁOWACKIEGO „FANTAZJA, CZYLI NOWA DEJANIRA”, w opracowaniu i ze wstępem J. E. Skłwskiego, z udz. Al. Wągliński. 14.00 „POMYLKI” — NOWELA ST. ŻEROMSKIEGO, RECYTUJE JULIUSZ OSTERWA. 14.25 Muzyka salonowa (pl.). 15.00 „Godzina rolnika”: „Nasze wady” — wesoły obrazek wiejski opr. przez T. Grabowskiego; Muzyka (pl.); Przegląd rynków produktów rolnych — St. Prus-Wisniewski; Muzyka (pl.); „Import a interesy rolnictwa” — odczyt — wygł. inż. Br. Rykowski. 16.00 „Lamigłówek” — dla dzieci podtytuje H. Ładosz. 16.15 Kwintet A. Flato. 16.45 „Cala Polska śpiewa” — konc. chóru męskiego „Dzwon” pod dyr. Z. Moczyńskiego (z Torunia). 17.00 Muzyka tan. w wyk. Małej Ork. P. R. 17.40 „Migawki regionalne” — aud. z Poznania. 18.00 T. Blumer: Suita taneczna op. 53 na flet, obój, klarinet, róg i fagot (z Krakowa). 18.30 Powszechny Teatr Wyobraźni: Słuchowisko oryginalne T. Sygietyńskiego i J. Waldena p. t. „Rekin”. W wyk. STEFANA JARACZA (wznowienie). 19.00 Progr. na dz. nast. 19.10 Konc. rekl. 19.40 Wiad. sport. 19.45 „Co czytali?” — nowości beletr. omówi W. Rogowicz. 20.00 Konc. solistów. Wyk. M. Mokrzycka (śpiew), Z. Adamska (wiołaczka). Przy fortep. prof. L. Urstein. 20.45 Wygł. z pism J. Piłsudskiego. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 „LWOWSKA WESOŁA FALA”. 21.30 „Podrózujemy”: „Rumunja a la fourchette” — felj. wygł. Wł. Popławski. 21.45 Wiad. sport. 22.00 Muz. tan. w wyk. Małej Ork. P. R. 23.00 Wiad. meteor. dla żegluga powietrznej. 23.05 Muz. tan. (pl.).

9.00 Sygnał czasu i pieśń „Pod Twoją obronę”. 9.03 „Gazetka roln.” — w oprac. St. Jagiello. 9.15 Muzyka (pl.). 9.40 Dziennik por. 9.50 Program na dz. bież. 10.00 Muzyka (pl.). 10.50 NABOZENSTWO Z KATEDRY ŚW. JANA W WARSZAWIE. MSZE ŚW. ODPRĄWI KS. KANCLERZ KANONIK Z CHOROMANSKI. KAZANIE NA TEMAT „BYŁA ŚWIATŁOŚĆ PRAWDZIWA” — wygł. ks. prof. dr. K. KISICKI. PODCZAS NABOŻ. MIKULSKI CHÓR KATEDRY. WYKONA IV-ta MSZE CZTEROGŁOSOWĄ KS. PROF. H. NOWACKIEGO POD Dyr. PROF. ŁYSKĄ. PRZY ORGANACH KS. PROF. H. NOWACKI. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 Przegląd teatr. 12.15 Por. muz. (z Łodzi). Wyk. Ork. Symf. pod dyr. T. Rydera i P. Szmuklerówna (fortep.). W progr. J. Massene: Uwertura „Phedre”, C. Saint-Saens: Taniec szczielców, poemat symf. — wyk. ork. C. Saint-Saens. Koncert fortep. G-moll — wyk. P. Szmuklerówna, F. Liszt: Les Preludes — poemat symf., R. Wagner: Uwertura do op. „Rienzi” — wyk. ork. W przerwie poranku około godz. 13.00 Teatr Wyobraźni: fragment słuchowiskowy z dramatu JULIUSZA SŁOWACKIEGO „FANTAZJA, CZYLI NOWA DEJANIRA”, w opracowaniu i ze wstępem J. E. Skłwskiego, z udz. Al. Wągliński. 14.00 „POMYLKI” — NOWELA ST. ŻEROMSKIEGO, RECYTUJE JULIUSZ OSTERWA. 14.25 Muzyka salonowa (pl.). 15.00 „Godzina rolnika”: „Nasze wady” — wesoły obrazek wiejski opr. przez T. Grabowskiego; Muzyka (pl.); Przegląd rynków produktów rolnych — St. Prus-Wisniewski; Muzyka (pl.); „Import a interesy rolnictwa” — odczyt — wygł. inż. Br. Rykowski. 16.00 „Lamigłówek” — dla dzieci podtytuje H. Ładosz. 16.15 Kwintet A. Flato. 16.45 „Cala Polska śpiewa” — konc. chóru męskiego „Dzwon” pod dyr. Z. Moczyńskiego (z Torunia). 17.00 Muzyka tan. w wyk. Małej Ork. P. R. 17.40 „Migawki regionalne” — aud. z Poznania. 18.00 T. Blumer: Suita taneczna op. 53 na flet, obój, klarinet, róg i fagot (z Krakowa). 18.30 Powszechny Teatr Wyobraźni: Słuchowisko oryginalne T. Sygietyńskiego i J. Waldena p. t. „Rekin”. W wyk. STEFANA JARACZA (wznowienie). 19.00 Progr. na dz. nast. 19.10 Konc. rekl. 19.40 Wiad. sport. 19.45 „Co czytali?” — nowości beletr. omówi W. Rogowicz. 20.00 Konc. solistów. Wyk. M. Mokrzycka (śpiew), Z. Adamska (wiołaczka). Przy fortep. prof. L. Urstein. 20.45 Wygł. z pism J. Piłsudskiego. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 „LWOWSKA WESOŁA FALA”. 21.30 „Podrózujemy”: „Rumunja a la fourchette” — felj. wygł. Wł. Popławski. 21.45 Wiad. sport. 22.00 Muz. tan. w wyk. Małej Ork. P. R. 23.00 Wiad. meteor. dla żegluga powietrznej. 23.05 Muz. tan. (pl.).

9.00 Sygnał czasu i pieśń „Pod Twoją obronę”. 9.03 „Gazetka roln.” — w oprac. St. Jagiello. 9.15 Muzyka (pl.). 9.40 Dziennik por. 9.50 Program na dz. bież. 10.00 Muzyka (pl.). 10.50 NABOZENSTWO Z KATEDRY ŚW. JANA W WARSZAWIE. MSZE ŚW. ODPRĄWI KS. KANCLERZ KANONIK Z CHOROMANSKI. KAZANIE NA TEMAT „BYŁA ŚWIATŁOŚĆ PRAWDZIWA” — wygł. ks. prof. dr. K. KISICKI. PODCZAS NABOŻ. MIKULSKI CHÓR KATEDRY. WYKONA IV-ta MSZE CZTEROGŁOSOWĄ KS. PROF. H. NOWACKIEGO POD Dyr. PROF. ŁYSKĄ. PRZY ORGANACH KS. PROF. H. NOWACKI. 11.57 Sygnał czasu. 12.00

Pełna tabela loterii

11-ty dzień ciągnięcia 4-tej klasy

I i II ciągnięcie Główne wygrane

100.000 zł. — 51047.

Po 10.000 zł. — 43093 68465 81723

Po 5.000 zł. — 4506 123513 151955

Po 2.000 zł. — 8781 14321 14977

43206 74301 74968 113481 138281

136134 136814 140240 165580.

Po 1.000 zł. — 8884 10440 14252

18657 19099 39513 40466 47475 58049

58235 62170 64251 67418 69189 71871

81393 81866 82227 89304 90776 92801

92941 120251 121803 147440 153043

161182 162413 175653 178482 188121.

Wygrane po 250 zł.

46 89 165 346 402 872 923 93 1088

121 209 368 463 591 640 758 85 884

96 2093 96 218 65 99 411 605 13 798

906 938 9269 312 14 68 624 59 782

913 92 4093 81 14 112 239 90 351 402

37 81 508 611 62 798 898 952 94 5025

64 100 245 88 494 551 807 30 6064

115 210 25 35 303 447 85 516 53 621

971 953 7000 28 228 35 419 646 724

59 64 86 831 82 8031 94 119 363 527

97 782 8140 348 546 48 87 715 811

83 949 10045 287 863 96 439 45 509

34 788 964 11027 47 151 215 415 607

518 12364 406 566 99 630 44 752 927

13110 20 35 333 752 14185 311 827

87 922 24 15010 154 83 429 84 799

952 55 91 16256 89 496 98 547 631

714 883 55 928 17085 268 818 87 37

90 411 73 78 562 643 94 711 89 937

18019 65 99 243 78 19 427 848 81

908 10 27 19000 54 80 100 358 436

20279 414 527 925 21020 106 236

288 424 61 689 777 805 10 991 22009

220 568 600 85 94 719 43 78 800 922

41 90 23017 44 466 508 61 614 72 877

477 241 7 89 217 88 422 70 527 29

601 708 881 97 25011 126 368 95 422

56 539 46 605 761 88 995 26084 139

588 410 859 27047 139 350 400 593

646 63 911 50 28171 308 75 452 93

515 63 725 27 29054 88 212 419 569

56 617 881 96 30151 252 313 33 33

508 80 620 97 786 801 935 68 81005

50 117 289 618 89 797 826 938 32044

132 78 431 579 705 19 34 89 951 79

33194 819 577 930 39 34022 284 237

572 82 628 869 948 85121 240 322

487 582 85 96 608 794 36127 30 65

559 727 36 37379 444 68 44 500 36 65

629.

38313 402 566 661 39055 86 100 73

224 72 439 573 630 965 67 40211 332

53 77 98 445 507 80 81 675 828 49

41115 75 357 74 460 89 94 666 80 715

991 4217 79 278 349 576 93 633 54 86

83 2917 85 43038 59 130 93 251 373

426 543 70 701 9 842 942 4118 265

503 51 670 845 82 45020 140 71 242

88 94 396 503 10 89 716 99 46165 74

247 34 140 96 577 694 727 807 47129

234 441 622 59 776 923 48025 288 366

405 74 529 60 647 762 844 49305 69

402 69 529 686 782 86 927

30141 42 79 203 33 369 516 20 32

600 96 767 927 77 5103 148 239 367

421 46 546 822 49 73 77 585 52114 28

304 9 11 466 73 91 786 853 53143 44

34 333 467 508 48 713 33 882 54022

74 191 96 322 582 774 817 933 55042

46 219 363 456 600 722 28 36 80 89

52 56036 45 179 356 469 521 602 16

93 98 752 821 95 994 99 57073 179

276 352 500 58073 310 13 88 93 419

541 97 520 850 69 59301 96 566 692

60114 351 534 798 949 89 61183 326

34 454 568 680 700 814 23 917 62047

106 212 19 344 49 63 93 460 65 690

734 56 817 41 69 88 964 92 63067 72

144 347 63 364 737 977 87 64006 27 52

252 52 347 453 568 739 945 67 97

63524 57 424 44 67 553 55 73 647 58

707 924 66068 142 372 469 733 70 805

32 65 67002 41 45 56 294 342 66 613

42 62 928 65018 35 133 233 43 385

445 84 509 58 91 97 601 764 931 69361

60 83 440 68 79 660 86

70607 133 63 263 336 524 601 40

61 70 852 911 71018 74 232 359 710 23

43 84 72197 348 415 23 58 648 81 816

90 986 73667 823 989 74023 60 116 631

221 393 504 16 698 791 918 75227 52

64 443 628 602 48 60 825 940 84 86

76173 390 403 553 610 64 801 8 77 967

82 77221 55 412 546 617 36 88 94 800

78133 35 503 708 94 968 79002 120 46

230 96 440 507 608 890 917 99 80043

215 25 433 538 717 81 826 33 64 81036

191 97 336 54 85 578 695 920 40 61

83064 120 66 74 98 306 30 450 736 943

45 84314 501 74 625 918 36 54 85053

76 133 252 397 609 88 771 860 87 7988

92 86154 55 99 250 346 93 424 581 716

97 87056 67 193 335 439 49 501 91 613

733 49 807 942 88045 190 210 371 474

80 98 517 76 761 80 841 61 949 89029

102 92 225 303 93 438 577 609 91 93

767 860 928 61

90046 70 151 93 462 615 60 63 731

36 819 36 57 70 91 91058 103 237 346

746 98 838 92034 64 65 76 96 275 730

852 93055 126 94 249 308 663 980

94125 224 353 64 501 67 779 910 95038

184 85 311 15 27 507 696 817 989

96036 360 65 68 444 78 720 943 97842

29 99072 132 425 46 609 82 765 842 91

97 910 64 90564 64 260 371 51 25 38

702 849 94 907 12 31 100335 65 68 443

44 61 559 69 85 772 95 558 983 101075

154 213 925 801 2 17 958 102047 35

223 99 330 419 621 814 63 88 969

103014 83 101 24 746 932 68 04081 193

224 303 497 93 555 57 869 85 904

105003 160 84 290 349 58 687 962

106001 6 160 257 86 396 470 550 107182

66 256 302 24 23 72 576 99 615 706

86 2912 108097 98 115 64 280 336 91

429 537 71 677 904 109098 363 504 609

748 110002 6 87 240 59 404 21 597 667

97 111010 291 99 478 559 775 827

112328 453 323 656 724 831 954 113136

206 61 380 90 406 502 612 939

113034 304 599 637 902 26 85 115474

668 791 873 116088 116 202 534 632

82 62 117153 325 84 453 607 93 799

826 930 65 76 119033 114 217 301 604

58 94 712 119163 232 38 91 345 62

437 561 621 830 46 919 70 120349 80

104 76 261 463 540 43 635 51 720 75

826 71 914 72 121098 303 87 417 22

736 900 122029 125 63 69 209 361 455

70 84 123060 117 331 616 741 959 73

14128 75 342 83 453 521 95 641 79

96 749 807 62 914 125191 202 482 97

530 735 71 85 126086 93 122 91 97

444 569 715 34 829 921 41 127005 133

45 597 408 600 41 85 778 845 65 128121

66 282 336 94 428 518 84 606 15 929

129149 226 86 304 44 554 77 647 735

855 910 35 87

130182 90 292 304 21 64 83 460 561

766 131325 449 553 716 895 132068

255 407 28 46 769 816 47 133040 186

94 293 550 619 33 895 920 134079 293

99 417 31 544 634 763 881 135101 78

288 385 427 28 554 97 804 136008 12

19 47 128 270 507 61 680 700 37 89

822 137118 250 446 69 641 42 138060

152 368 440 574 87 681 724 36 61 943

95 139046 408 18 560 623 25 68 721

53 74 906 140063 107 210 318 51 460

508 93 631 50 704 5 15 52 859 973

141047 79 94 119 293 399 405 44 72

548 52 665 97 935 142008 71 156 71

239 410 513 32 689 841 68 70 934

143392 108 64 327 33 45 400 42 93

597 491 860 144033 131 73 81 283 86

458 555 740 976 935 41 89 145173 445

61 521 41 83 693 750 52 82 865 146075

94 232 33 40 49 67 555 734 889 943 81

147006 114 43 544 76 691 724 885

Miljony własnej produkcji

Falszerstwa banknotów i najsłynniejsi fałszerze

Dziś, kiedy drukowanie banknotów wykonywane jest dzięki ulepszeniom technicznym w sposób niezwykle precyzyjny, fałszowanie ich nie jest tak łatwe, jakby się pozornie zdawało. Bank państwa, który puszcza banknoty w obieg, przeważnie rozporządza własną fabryką papieru, gdzie wyrabiany na pieniądze papier zaopatrzony jest w specjalne znaki wodne, a ponadto jeszcze znaczony za pomocą ledwie widocznych sygnatur. Rysunek, druk i zabarwienie opracowane są przez specjalistów i wykonane są w sposób jaknajbardziej drobiazgowy, dokładny i trudny do naśladowania.

W tych warunkach więc trudno jest dziś fałszować pieniądze papierowe i wskutek tego fałszerze wolą raczej fabrykowanie monet metalowych.

PIERWSZE PIENIĄDZE PAPIEROWE.

Pierwsze pieniądze papierowe ukazały się na początku 19-go stulecia. Były to przeważnie bilety opiewające na duże sumy — coś w rodzaju kwitu drukowanego czarną farbą na białym papierze. Oczywiście, że naśladownictwo nie było zbyt trudne i zaczęło się coraz częściej zdarzać fałszowanie pieniędzy, wskutek czego w r. 1831 we Francji wprowadzono druk banknotów zapomocą dwóch klisz. Był to sposób narazie trudny do naśladowania.

Z rozwojem sztuki fotograficznej sprawa fałszowania pieniędzy papierowych stała się coraz łatwiejsza. Zręczni fałszerze dochodzili nieraz do takiej precyzji, że trudno było odróżnić fałszyfikat od oryginału.

NIEZWYKŁA PRZYGODA.

W związku z fałszerstwem zdarzyła się kiedyś we Francji zabawna historia. Mianowicie, cesarzowa Eugenia podczas odwiedzin w pałacu przy ulicy Gélavillers oglądała kolekcję fałszywych banknotów przyciem jeden z nich, szczególnie bardzo udany, zwrócił jej uwagę. Poprosiła więc o powierzenie jej tego właśnie banknotu, który miała zamiar pokazać cesarzowi. Ponieważ nikt nie ośmielił nie spełnić życzeń monarchini, cesarzowa Eugenia zabrała ze sobą fałszywy banknot.

Kiedy wróciła do Tuilleries, cesarza nie było w gabinecie, więc cesarzowa wsunęła fałszywy bank

not do szuflady biurka, zamierzając później opowiedzieć swemu małżonkowi niezwykłą tę historię. Ale tak się stało, że zapomniła o tem w ciągu dnia.

Nazajutrz cesarz Napoleon III przyjmował na audjencji jakiegoś obywatela. Cesarz zadowolony z jakiejś usługi, którą mu tenże wyświadczył, otworzył szufladę biurka i pierwszy banknot, jaki mu się nasunął pod rękę, podarował owemu człowiekowi. Trzeba trafiać, że był to właśnie banknot fałszywy.

Jakż był ciąg dalszy? Obdarowany 1.000-frankowym biletem udał się coprzedzie do bankiera aby wymienić tak wielką sumę na drobne. Bankier jednak, po przyjrzeniu się wprawem okiem banknotowi, skonstatował, że jest to banknot fałszywy i zaprowadził okaziciela do najbliższego komisarzatu policji. Tam rozpoczęło się śledztwo.

— Od kogo otrzymał pan ten banknot?

— Od cesarza — brzmiała odpowiedź.

Oczywiście, że komisarz policji zirykował się porządnie i zwymyślał nieszczęśliwca za tego rodzaju żarty.

— Ależ ja nie żartuję. To cesarz sam we własnej osobie podarował mi ten banknot.

Dalszy ciąg śledztwa wykazał, że człowiek ten mówił prawdę i w rezultacie wypuszczono go na wolność wraz — już razem — z prawdziwym banknotem 1000-frankowym, przesłanym dla niego przez cesarza.

UDOSKONALENIA TECHNIKI.

Łatwość fałszowania pieniędzy powodowała stosowanie coraz to innych systemów przy druku banknotów i skomplikowanie coraz większe zarówno rysunku, jak i barwy. A więc po banknotach drukowanych jedynie czarną farbą, przyszła kolej na domieszanie farby błękitnej, następnie pod koniec ubiegłego stulecia dodano jeszcze kolor czerwony a od roku 1910 banknoty drukowane są przeważnie w czterech kolorach.

NAJSŁYNIEJSZY FAŁSZERZ

Fałszerzy pieniędzy było bardzo wielu. Bezwzględnie jednak najsprytniejszy i najsłynniejszy wśród nich był niejaki Giraut de Gatebourse, który operował na przestrzeni lat 1853 — 1861. Tenże p. Gatebourse był wytwor-

nym gentlemanem, obracającym się w najlepszych towarzystwach. Posiadał własny pałac i wydawał u siebie przyjęcia, na których bywała śmietanka towarzyska. M. in. do jego serdecznych przyjaciół zaliczał się jeden z wyższych funkcjonariuszów banku Francji.

Otóż ten przyjaciel niejednokrotnie zjawiał się u p. Gatebourse z miną wielce zafrasowaną.

— Co ci jest, drogi przyjaciele — pytał troskliwie p. Gatebourse.

— Ach, mój drogi — wdychał bankier — muszę ci wyznać, że jestem szalenie zmartwiony. Od pewnego czasu bowiem ukazała się w obiegu niesłychana ilość fałszywych banknotów.

P. Gatebourse z miną szczerze zmartwioną dopytywał się o szczegóły śledztwa, a nawet radził przyjacielowi, aby bank pomyślał o emisji nowych banknotów nieco zmienionych.

Zanim jednak ukazała się ta nowa emisja, wdrożone śledztwo wykryło źródło, skąd płynęły fałszowane pieniądze. Otóż odkryto, że fabrykował je sam p. Gatebourse, wytwórny młodzieniec i ozdoba towarzystwa. Jak wykazało dalsze śledztwo, podczas 8-miu lat swego hulastycznego życia, zdolny ten młodzieniec zdołał puścić w obieg 2.000 biletoów 100-frankowych i kilkanaście setek biletoów 200-frankowych, nie licząc już banknotów drobniejszych. W ten sposób oszukał Francję na przeszło 2 miliony franków.

Pieniądze wydawał hojnie. Miał piękny pałacyk, 11 osób służby, 10 wspaniałych koni oraz utrzymywał piękną psiankę.

W wyniku sprawy skazany został na dożywotnie ciężkie roboty i wywieziony do Kajienny.

JUŻ SIĘ NIE OPLACA...

Jak wiadomo, udoskonalenie techniki nie sprzyjało fałszerstwu banknotów. Toteż obecnie tego rodzaju oszustwa należy zaliczyć do bardzo rzadkich. Ostatnia większa afra w tym stylu zdarzyła się w r. 1925, kiedy do państwowego banku w Amsterdamie zgłosił się jakiś osobnik, oglądający na wojskowego w cywilu i zażądał wymiany biletu 1.000-frankowego na floreny. Banknot okazał się fałszywy i gentlemana zatrzymano.

Przeprowadzone śledztwo wykazało, że autorami fałszywych

banknotów byli spiskowcy węgierscy, którzy nie mając odpowiednich funduszy na pracę konspiracyjną, postanowili sami zaopatrzyć się w gotówkę. 1.000-frankówki wybrali, jako banknoty cieszące się dobrą opinią. Nafabrykowali ich parę milionów. Śledztwo jednak odkryło pozbawienie inne kompromitujące szczegóły, mianowicie, że w aferę tę włączonych było dwóch ministrów, szef bezpieczeństwa, kilku wyższych oficerów i urzędników oraz pewien książę, spokrewniony z rodem Habsburgów.

Zdaje się, że jednak była to jedna z ostatnich afer tego rodzaju — z tej prostej przyczyny, że obecnie fałszowanie banknotów po prostu nie opłaca się.

Krwawa wojna o... wiadro

i 22 lata więzienia króla Sardynji

W katedrze w Bolonii, można oglądać umieszczone w klatce z prętów żelaznych... wiadro, które stało się przyczyną długoletniej wojny między Bolonią i Modeną i kosztowało króla Sardynji, Henryka, syna cesarza Niemiec Henryka II, 22 lata więzienia.

Niezwyczajna ta historia zaczęła się tak: dwóch obywateli sąsiedniej Modeny zaciągnęło się do szeregów wojska bolońskiego. Uprzy-

krzywszy sobie rychło służbę, oba pędziwiary postanowiły umknąć spowrotem do „swoich“. Aby uporać się z nimi, wojsko bolońskie zaciągnęło do miasta pod okiem licznie rozbawionych straż, zabrali znalezione przypadkiem wiadro, udając, że idą po wodę dla koni. Z widrem tem zawędrowali do Modeny.

Rada Miejska w Bolonii nie od czuła zbytby strasy dwóch żołnierzy. Wielce się jednak czcigodni ojcowie miasta rozsierdzili, gdy dowiedzieli się, że „nieponie“ zabrali na dobiłek wiadro, będące własnością jednego z obywateli. O to wiadro postanowiono się upomnieć.

Do Modeny wysłano posłańca z pismem, w którym rada miasta Bolonii zażądała od rady miasta Modeny wydania wiadra, zabrane go z ulicy w Bolonii przez obu dezerterów. Rada miasta oburzona tą drobiazgowością radców miejskich z Bolonii odpisała, że się podobnymi sprawami nie myśli zajmować. Rozgoryczeni bolończycy wystosowali jeszcze ostrzejszą notę. Modena nie pozostała im dłużna i pewnego dnia zamiast herolda Bolonii zjawił się orszak rycerzy od stóp do głów zakutych w zbroję. Zaczęła się wojna, która trwać miała długie lata. Jak zwykle w tych wypadkach w sprawę wdały się obce potencje. Mode- na chcąc położyć kres bratobójczej wojnie, zaprosiła na rozjemcę syna cesarza Niemiec, króla Sardynji Henryka, który wydał wyrok na korzyść Modeny.

Rozsierdzeni tem bolończycy na padli na królewskiego rozjemcę i uwięzili go. Dwadzieścia dwa lata przesiedział nieszczęśliwy król w więzieniu bolońskim, zanim wreszcie odzyskał wolność. I to wszystko o co, — o wiadro. Słusznie je tedy ku grozie potomnych w złaznej krakie zamknij.

Pierwsi narciarze w Europie

w r... 1883-im

Corocznie sezon zimowy gromadzi w słynnych miejscowościach górskich tysiące amatorów sportu narciarskiego. Warto wspomnieć o pierwszych krokach narciarzy w Szwajcarii, kiedy to ukazanie się amatorów jazdy na deskach, budziło sensację i uciechę.

Było to w r. 1883 i zdawało się wtedy, że narciarstwo nie ma żad-

nej przyszłości. Jednakże już w roku następnym sprawa przedstawiała się już lepiej. Dokonano wówczas pierwszych wyczynów na większą skalę; dwaj słynni narciarze bracia Branger dokonali niezwyklego wyczynu jak na owe czasy — przebyli bowiem na nartach przestrzeń 2.445 metrów.

Ten wyczyn tak zachwycił słynnego autora romansów kryminalnych Conan Doyle'a, że stał się entuzjastą tego sportu i zwrócił się do braci Branger, aby udzielali mu lekcji. Z biegiem czasu zaś jazda na nartach tak się przyjęła, że w r. 1897 obowiązek posiadania tej umiejętności wprowadzono został do armii francuskiej dla bataljonów operujących na terenach wyżynnych.

HUMOR

PORZĄDEK MUSI BYĆ

W restauracji. Gość zuje z trudem befsztyk, który jest twardy. Kelner pyta, czy ma podać piwo.

— Później, kochanie. Najprzód praca, przyjemność potem.

(Le Rire).

Zygmunt Jurkowski

39)

Księżycowe interesy

Powieść

Maciej zastanawiał się przez chwilę. Zmartwiału i sina pani Dorota zmieniła się cała w słuch.

— Nie chcę ci robić kłopotu... — usłyszała jego wahającą odpowiedź.

— Ależ, to żaden kłopot — nastawał Paweł gościnnie — urządzimy się bardzo wygodnie.

— Nie, nie warto, wezmę dorożkę i za chwilę będę spał u boku żony.

— Ach, prawda, tego nie wziąłem pod uwagę — zorientował się Paweł, — mogę ci służyć łóżkiem, ale... przeraźliwie pustem.

Maciej, przebiegając się po koncercie, zostawił u Pawła ubranie, po które wstąpił właśnie. Wydobyt je z szafy i, spakowawszy do walizki, wyciągnął rękę na pożegnanie.

— Dobranoc!

— Raczej dzieńdobry — poprawił Paweł, odprowadzając go do drzwi.

Serce pani Doroty, które waliło, jak młotem, załopotowało radością.

— Wychodzi! O, Boże — omal nie krzyknęła.

Kroki Macieja i Pawła zatrzymały się przy otwartych drzwiach, co jeszcze mówili półgłosem. I nagle stała się rzecz nieprzewidziana. Nad głowami pani Doroty i Lubystka rozległ się głos zegara:

— Ku-ku! ku-ku! ku-ku!

— Co to jest? — spytał Maciej, który już stał w drzwiach.

— To zegar z kukulką, — wyjaśnił Paweł.

— Zegar kukający, pierwsze słyszę — zdziwił się — pokaz-no... — Zobacz, tam wisi za przepierzeniem — wskazał ręką Paweł. Zaciekawiony, Maciej, odstawił walizkę i poszedł zobaczyć kukulkę. W chwili, gdy jego chuda, kiwająca się szyja wsunęła się za przepierzenie, rozdarł powietrze pisk tak przeraźliwy, że pod Pawłem ugłębiły się nogi z przestachu. Sceny, które się rozegrały w parę sekund potem, zostały mu nazawsze w pamięci.

Nazajutrz ktoś Pawłowi pokazał (zdaje się, że Dziubieli) — recenzję z popisu pani Doroty. Krytyk wyrażał się o niej z dużym uznaniem, pisząc, że „nie była to sztucznie robiona fantazja, ale z głębokiego odczucia idąca, w każdej frazie wypowiedziana plastycznie“, — pozbawiony krytyk tłumaczył, że „w sposobie wykonania niektórych utworów, zwyciężyła jej szczerzość i porwy gorący“. „Wczorajszy koncert stał na wysokim poziomie artystycznym — pisał w zakończeniu. — Znaleźliśmy się w ogrodzie, który był prześladany wonią przepysznych dojrzałych owoców i zapachem pięknie rozwiniętego kwiecia“.

Czytając tę recenzję, Maciej, był innego zdania.

Od chwili niefortunnego odczwania się zdradzieckiej kukulki, sprawy wzięły zupełnie inny obrót. Franio, który nie przestawał zajmować się podniecającą zmysły lekturą, zakomunikował Pawłowi, że poszukują go jacyś dwaj elegancko ubrani panowie, późniejszy okazało się, że byli to sekundanci, tym razem panowie, nie zastawszy go, nie przyszli więcej. Pani Dorota wyjechała na wieś — dla odpoczynku. Po cem młoda pianistka czuła się tak strudzoną, trudno było dociec, niektórzy, nawet zazdrościli jej tego wyjazdu, bowiem krótkość nastąpiła dni słoneczne i ciepła. W alejach zakwitły kasztany, a w ich cieniu o zmroku, można było zauważyć przechadzającą pod rękę parę — Dziubiela z Załkinem, rozmawiali długo i o wszystkim, a na zakończenie szepotali do siebie cyframi, podobnie, jak zakochani, grający „w kwiaty“, lub „w zielone“.

— Trzydzieści! — szeptał Załkin, ścisnąc dłoń Dziubiela.

— Czterdzieści! — odpowiadał Dziubieli z westchnieniem.

Załkin wdychał również, spoglądał na księżyc, którego sierp złoisty majaczył wśród liści i, zaglądając czule w oczy Dziubieliowi, powtarzał łagodnie:

— Trzydzieści!

— Czterdzieści! — opierał się Dziubieli, niby kapryśna kochanka, poczem ciągnął Załkina do ławki, gdzie obaj siadali i patrzyli w głądy.

Lubystek nie pokazywał się, ale ten i ów widywał go w mieście, raz w tym barze, to znów w innym, słowem trudny był do ulowienia ostatnio. Zato stryjka Lubystka stawała się głoszna z racji ciągłych ofiar pieniędzy, składanych na rzecz biedaków. Zbliżały się wybory do sejmiku i niektórzy ludzie mówili zupełnie poważnie, że pani Lubystkowa ma wszelkie szanse na uzyskanie kandydatury.

Tylko w życiu Pawła niewiele się zmieniło, chyba to tylko, że więcej uwagi poświęcał Małgosi. Chodził z nią na spacer, raz nawet wybrali się kolejką za miasto i wrócili z milej wycieczki, zdrowi i weseli. Postanowili przy najbliższej okazji powtórzyć eskapadę i Małgosia zaproponowała wyprawę kajakiem po Wiśle.

Zanim jednak do tego doszło, Paweł odbył przejażdżkę autem w towarzystwie pani Urszuli. Spacer był krótki — właścicielka pani Urszula podwiozła go tylko — zakończył się jednak nieoczekiwanie, stawiając Pawła w obliczu nowych wydarzeń. Szedł samotnie ulicą. Wracał z biura, które egzystowało jeszcze dzięki temu, że komorne za lokal było opłacone do końca miesiąca. Umówił się tam z Dziubieliem, który wezwał go sam na rozmowę prywatną, ale nie zjawił się na spotkanie. Zamyślony stał na skraju chodnika, gdy nagle wśród aut, które warcząc, oczekiwały na sygnał policjanta, zobaczył znajomy zielony wóz, a w nim siedzącą panią Urszulę. Jechała sama. Nie wiele myśląc, przecisnął się do niej przez zator pojazdów. Ucieszyła się na jego widok.

— Pawełek! — wykrzyknęła radośnie, — siadaj prędko, podwiozę cię — zaprosiła, otwierając drzwi.

Ulokował się przy niej i ucałował dłoń w rękawicze, opartą na kierownicy.

— Dobrze wyglądasz — zauważyła, patrząc na niego z ukosa.

— Mniejsza o mnie, ale ty jesteś prześliczna — odwzajemnił się za komplement.

Policjant ruszył paterką, otwierając przed nimi jezdnię, ruszyli z miejsca.

J. d. n.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony: 666.63 (redaktor naczelny), 666.68 (sekretariat), 666.99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12 — 13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zarząd 691-64. Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.
PRZEDTAWICIELSTWA: Kallisz, Aleja Józefina 11, tel. 209; Piętków Trybunałski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26, tel. 136.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa zł. 2,30 miesięcznie; wydanie B. wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3,30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., episy specjalne — 3 zł., lekar- skie — 30 gr. Nekrologia po 3 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy, a „duży druk“ — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.